

TARTU ÜLIKOOL

Pärnu kolledž

Ettevõtluse osakond

Gristel Jaas

EP3

**PÄRNU JA TARTU ÖÖKLUBIDE
FINANTSILISE TULEMUSLIKKUSE
VÕRDLUS**

Lõputöö

Juhendaja: Margus Kõomägi, MA

Pärnu 2018

Soovitan suunata kaitsmisele

(juhendaja allkiri)

Kaitsmisele lubatud "...“ 2018 a.

TÜ Pärnu kolledži osakonna juhataja

.....

(osakonna juhataja nimi ja allkiri)

Olen koostanud töö iseseisvalt. Kõik töö koostamisel kasutatud teiste autorite tööd, põhimõttelised seisukohad, kirjandusallikatest ja mujalt pärinevad andmed on viidatud.

.....

(töö autori allkiri)

SISUKORD

Sissejuhatus	6
1. Finantsanalüüsi ja selle teostamise viiside teoreetiline ülevaade.....	9
1.1. Finantsanalüüsi ning majandusaasta aruannete olemus	9
1.2. Toitlustus- ja meelelahutusettevõtete tegevuse eripära.....	15
1.3. Finantsanalüüsi teostamise meetodid.....	16
2. Tartu ja Pärnu ööklubide Finantsanalüüs	26
2.1. Valitud Pärnu ja Tartu ööklubide ja Pärnu linna kirjeldamine	26
2.2. Horisontaal- ja vertikaalanalüüsi teostamine	29
2.3. Suhtarvude arvutuste teostamine.....	35
2.4. Järeldused ja ettepanekud.....	43
Kokkuvõte	46
Viidatud allikad.....	49
Lisad.....	54
Lisa 1. Mirage'i (Preforma OÜ) bilanss aastatel 2012-2016 (eurodes).....	54
Lisa 2. Mirage'i (Preforma OÜ) kasumiaruanne aastatel 2012-2016 (eurodes).....	55
Lisa 3. Sugari (Lis Investeeringute OÜ) bilanss aastatel 2012-2016 (eurodes).....	56
Lisa 4. Sugari (Lis Investeeringute OÜ) kasumiaruanne aastatel 2012-2016 (eurodes)	57
Lisa 5. Vaarika (Kaldahaalos Managment OÜ/Nightclub OÜ/RA Reklaam) bilanss aastatel 2013-2016 (eurodes)	58
Lisa 6. Vaarika (Kaldahaalos Managment OÜ/Nightclub OÜ/RA Reklaam) kasumiaruanne aastatel 2013-2016 (eurodes)	59
Lisa 7. Maasika (Ööklubi Maasikas AS) bilanss aastatel 2012-2016 (eurodes).....	60

Lisa 8. Maasika (Ööklubi Maasikas AS) kasumiaruanne aastatel 2012-2016 (eurodes)	61
Lisa 9. Mirage'i kasumiaruande horisontaalanalüüs aastate 2012-2016 kohta (eurodes ja protsentides)	62
Lisa 10. Sugari kasumiaruande horisontaalanalüüs aastate 2012-2016 kohta (eurodes ja protsentides)	63
Lisa 11. Vaarika kasumiaruande horisontaalanalüüs aastate 2013-2016 kohta (eurodes ja protsentides)	64
Lisa 12. Maasika kasumiaruande horisontaalanalüüs aastate 2012-2016 kohta (eurodes ja protsentides)	65
Lisa 13. Mirage'i kasumiaruande vertikaalanalüüs aastate 2012-2016 kohta (protsentides)	66
Lisa 14. Sugari kasumiaruande vertikaalanalüüs aastate 2012-2016 kohta (protsentides)	67
Lisa 15. Vaarika kasumiaruande vertikaalanalüüs aastate 2013-2016 kohta (protsentides)	68
Lisa 16. Maasika kasumiaruande vertikaalanalüüs aastate 2012-2016 kohta (protsentides)	69
Lisa 17. Mirage'i bilansi horisontaalanalüüs aastate 2012-2016 kohta (eurodes ja protsentides)	70
Lisa 18. Sugari bilansi horisontaalanalüüs aastate 2012-2016 kohta (eurodes ja protsentides)	71
Lisa 19. Vaarika bilansi horisontaalanalüüs aastate 2013-2016 kohta (eurodes ja protsentides)	73
Lisa 20. Maasika bilansi horisontaalanalüüs aastatel 2012-2016 (eurodes ja protsentides)	74
Lisa 21. Mirage'i bilansi vertikaalanalüüs aastate 2012-2016 kohta (protsentides)	75
Lisa 22. Sugari bilansi vertikaalanalüüs aastate 2012-2016 kohta (protsentides)	76
Lisa 23. Vaarika bilansi vertikaalanalüüs aastate 2013-2016 kohta (protsentides)	77
Lisa 24. Maasika bilansi vertikaalanalüüs aastate 2012-2016 kohta (protsentides)	78
Summary	79

SISSEJUHATUS

Ööklubides käimine on alati noorte seas olnud populaarne vaba aja veetmise viis. Kuigi enamikes linnades on mitmeid erinevaid meelelahutusasutusi, siis ööklubid on viimastel aastakümnetel olnud neist üks enamlevinuid ja seda linnast sõltumata. Ööklubid on peamiselt populaarsed noorte seas, mis on ka igati loogiline: tahetakse tutvuda uute inimestega ja maandada ülikoolist ja tihti samaaegselt ka tööst tulenevat stressi. Seetõttu sobivad ööklubid selleks hästi, sest lisaks kohtumispaiigale aitab müüdav alkohol kergemini uusi tutvusi luua ning tantsimise võimalus stressi maandada. Neile, kes alkoholi ei soovi või tantsimise asemel vestlemist eelistavad, pakuvad ööklubid ka seda võimalust.

Kuigi Pärnu ja Tartu ööklubidel on varasemalt väga hästi läinud, siis viimastel aastatel on Pärnu ööklubide finantsiline tulemuslikkus olnud väga kehv. Sellistele muutustele kiiresti reageerimine võib olla otsustav ettevõtte jätkuvuse seisukohalt vaadates. Mida kiiremini reageerida, seda suurem on tõenäosus, et ühel aastal saadud kahjum või väga väike kasum ei mõjuta järgmisi aastaid negatiivselt. Sellest tulenevalt on käesoleva lõputöö eesmärk selgitada välja, millest tulenes Pärnu ööklubide finantsilise tulemuslikkuse langus aastatel 2012-2016.

Eesmärkide saavutamiseks täidetakse järgnevad uurimisülesanded:

- 1) finantsanalüüsi vajalikkuse teoreetiline ülevaade;
- 2) erinevate sobivate finantsanalüüsi meetodite (horisontaal- ja vertikaalanalüüsi ja suhtarvude) tutvustamine;
- 3) finantsanalüüsi teostamine perioodi 2012-2016 kohta lähtudes eelmises punktis kirjeldatud meetoditest;

- 4) finantsanalüüsi tulemuste põhjal ettevõtete omavaheline võrdlemine;
- 5) järelduste ja ettepanekute tegemine.

Uurimisülesannete lahendamiseks uuritakse erialakirjandust ja analüüsitakse kolme Pärnu ööklubi (Sugar, Mirage ja Vaarikas) ning ühte Tartu ööklubi (Maasikas) viimase viie aasta majandusaasta aruanded. Need ööklubid, mille puhul on ettevõtte asutamise ajast tulenevalt kättesaadavad vähem aruandeid (Vaarikas), vaadatakse kõiki olemasolevaid aruandeid. Materjali otsitakse nii raamatutest, teadusartiklitest ja internetist. Ööklubide esindajatega sooviti läbi viia ka intervjuud, kuid autori vastavasisulisele palvele klubid ei reageerinud.

Vaadeldaval perioodil ehk viimasel viiel aastal, mille kohta on võimalik saada majandusaasta aruandeid, on finantsiliselt halvemini hakanud minema Pärnu ööklubidel. Seetõttu on käesolev lõputöö suunatud Pärnu ööklubide omanikele, kes saavad analüüsi tulemusi (arvestades ka siseinfot, mida autor ei tea ja seega käesolevas lõputöös ei kasuta) kasutada kehva finantsseisundi parandamiseks. Selleks, et oleks Pärnu ööklubidega seotud erinevaid arvutusi võimalik võrrelda ning seeläbi saada rohkem informatsiooni võimalike probleemide kohta, otsustati võrdluseks kasutada Tartu ööklubi. Tartu valimise põhjus seisnes eelkõige selles, et võrreldes teiste Eesti suuremate linnadega on Tartu profiililt Pärnule kõige sarnasem ja seetõttu on mõttekas võrdluseks just see linn tuua.

Lõputöö koosneb kahest peatükist, mis omakorda on liigendatud alapeatükkideks. Esimene peatükk annab teoreetilise ülevaate finantsanalüüsi olemusest. Selles selgitatakse, miks on see oluline ja mis on selle eesmärk. Samuti kirjeldatakse, millised on erinevad meetodid, kuidas neid kasutatakse ning kuidas saadud tulemusi hinnata. Teine peatükk algab valitud nelja ööklubi ja nende tegevusvaldkonna kirjeldamisega. Samuti tutvustatakse selles peatükis valitud ööklubide majandusnäitajaid aastatel 2012-2016. Sellele järgnevad horisontaal- ja vertikaalanalüüs. Esimeses uuritakse aruannetes toimunud muutusi valitud aastate jooksul nii rahas kui protsendina. Vertikaalanalüüsi abil käsitletakse finantsaruannetes olevate aruannete kirjade omavahelisi seoseid. Pärast seda arvutatakse peamised asjakohased suhtarvud, mille abil saab teha mitmeid erinevaid järeldusi. Peatükk lõppeb kokkuvõtete ja järelduste tegemisega. Kõige lõppu lisadesse on

lisatud lõputööks kasutatud aruanded (bilanss ja kasumiaruanne) majandusaasta aruannetest.

Majandusaasta aruannete saamiseks kasutati ainult Äripäeva Infopanga andmebaasi. Sellest tulenevalt on kasutatud allikate nimekirjas viidatud ettevõtete lõikes ühiselt Äripäeva Infopangale. Kõikidele teistele allikatele on viidatud eraldi.

1. FINANTSANALÜÜSI JA SELLE TEOSTAMISE VIISIDE TEOREETILINE ÜLEVAADE

1.1. Finantsanalüüsi ning majandusaasta aruannete olemus

Kõikide äriettevõtete peamine eesmärk on omanike jõukuse maksimeerimine. Selle saavutamiseks peab olema selge ülevaade, milline on ettevõtte seisund praegusel hetkel, et oleks võimalik planeerida ja prognoosida tulevikku. Minevikus toimunud sündmustest aru saamiseks teostatakse finantsanalüüs, millele keskendub esimene peatükk.

Finantsanalüüsi peamine eesmärk on aruandeid tõlkides selgitada ettevõtte finantsilist olukorda. Selle eesmärk pole ainult numbrite välja toomine, vaid veelgi olulisem on selgituste ja põhjenduste lisamine. Finantsanalüüsi võib seega pidada raamatupidamisega tugevalt seotud tõlgendamise teaduseks. (Nicoleta-Cornelia, Sorina-Geanina, Mihaela & Rodica, 2012, lk 532) Finantsanalüüsi oluline osa on selle komponentide omavaheliste seoste leidmine ja põhjenduste andmine (Sinha, 2012, lk 10). Selle käigus saadakse parem arusaam ettevõtte finantsilise olukorra kohta, mille all mõeldakse ettevõtte rahalist seisu kindla kuupäeva seisuga, mis näitab ettevõtte võimekust täita enda kohustused õigeaegselt. Samuti annab see ülevaate saavutatud tegevusliku tulemuslikkuse kohta ehk kui hästi on ettevõtte enda varasid kasutanud. Saades teada ettevõtte tugevused ja nõrkused on võimalik langetada põhjendatud otsuseid ettevõttesse investeerimise, sellesse tööle asumise või uute finantsotsuste langetamise osas. (Mohana, 2011, lk 43-45) Finantsanalüüsi teostamiseks kasutatakse peamiselt majandusaasta aruandeid ning esitletakse saadud tulemusi viisil, mis annavad ülevaate minevikust, hetkesisust ja mis on kõige tähtsam, võimalikust tuleviku sooritusest (Drake, Fabozzi, 2013, lk 21).

Finantsanalüüs sisaldab endas finantsseisundi kvantitatiivset ja kvalitatiivset analüüsi. Kvantitatiivne analüüs sisaldab endas numbriliste andmete töötlemist. Kvalitatiivne analüüs seevastu tähendab tekstiliste andmete käsitlemist. Mõlemal juhul saadakse pärast andmete töötlemist tulemused, mida kasutatakse edaspidises tegevuses. (Williams, 2007, lk 65) Seda saab teha mitmel erineval viisil lähtudes ettevõttest ja teostatava analüüsi kasutajate huvidest. Saadud tulemused aitavad paremini kaasa ettevõtte arendamisele, kui neid võrrelda teiste samas valdkonnas tegutsevate ettevõtete näitajatega ja sektori keskmisega. Väliste andmetega võrreldes tuleb siiski jääda kriitiliseks, sest need ei pruugi olla täpsed. (Gibson, 2011, lk 202-203)

Eestis on võimalik sektori keskmiste näitajatega võrdlemiseks kasutada Statistikaameti andmebaasi. Statistikaameti koduleht aitab statistikast paremini aru saada avaldades lisaks väärtustele veel teisigi andmeid. Tabelist 1 on näha, et avaldatakse mediaan ja erinevad kvartiilid. Nende abil on võimalik täpsemalt analüüsida olemasolevaid andmeid ning väliste andmetega võrdlemine on informatiivsem. (Statistikaamet, 2014)

Tabel 1. Statistikaameti kasutatud mõisted ja nende definitsioonid

Mõiste	Definitsioon
Mediaan	Variatsioonirea keskmise arvu väärtus
1. kvartiil	Variatsioonirea väärtus, millest väiksemaid on 25%
2. kvartiil	Võrdne mediaaniga
3. kvartiil	Variatsioonirea väärtus, millest väiksemaid on 75%

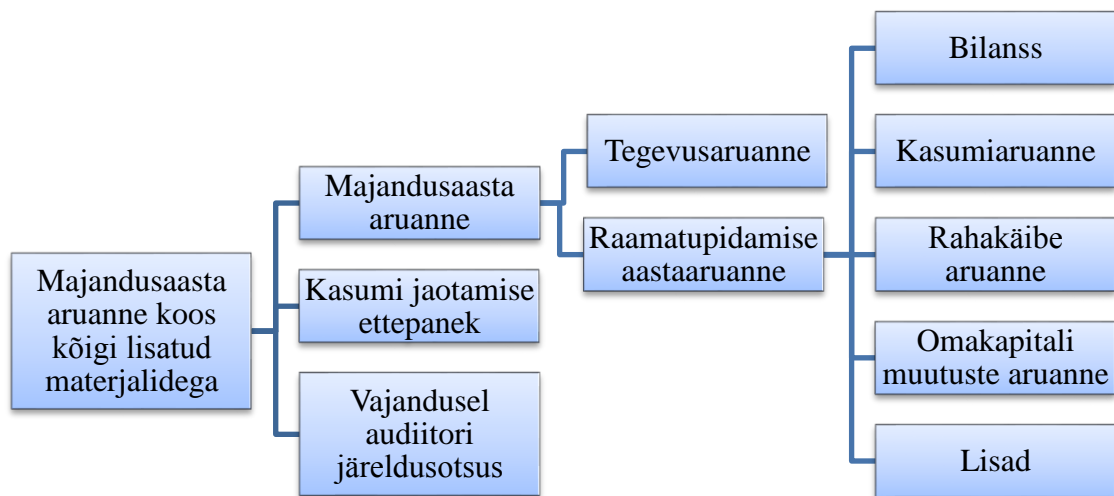
Allikas: Statistikaamet, 2014.

Finantsanalüüsi koostatakse erinevate huvigruppide jaoks, kellel kõigil on erinevad eesmärgid (Ibid: 8; Weaver, 2012, lk 10):

- 1) juhatust huvitab eelkõige seatud eesmärkide täitmine ning ettevõtte tulevik;
- 2) investorite jaoks on oluline ettevõtte suutlikkus tulevikus rahavooge genereerida;
- 3) laenuandjad soovivad olla kindlad, et ei jää enda väljalaenatud rahast ning saadavatest intressidest ilma;
- 4) tarnijad tahavad kõikide müüdud kaupade eest tasu saada;
- 5) töötajate jaoks on oluline, et ettevõtte oleks võimeline tulevikus suurendama töötasusid ning pakkuma muid hüvesid
- 6) valitsus on eelkõige huvitatud maksupoolest ning seaduste järgimisest
- 7) omanike jaoks on olulisim nende jõukuse maksimeerimine.

Majandusaasta aruannete põhilised aruanded (bilanss, kasumiaruanne, rahavoogude aruanne, omakapitali muutuste aruanne) on esitletud numbrites. Huvigruppide jaoks on vajalik, et numbrid oleksid selgitatud arusaadavalt ehk nii, et nende põhjal oleks võimalik saada ülevaate just sellest näitajast, mis kõige olulisem on. Oluline on aru saada erinevate näitajate omavahelistest seostest, mis aitab huvigruppidel otsuseid langetada. Analüüsi peamine eesmärk on välja selgitada, mida aruannetes esitatud numbrid sisuliselt tähendavad. (Sinha, 2012, lk 10) Analüüsi tulemusena on võimalik mõista minevikku, hinnata praegust olukorda ja püüda ennustada tulevikku (Wang & Zhou, 2016).

Käesoleva lõputöö autor saab peamise informatsiooni analüüsitava ettevõtte finantsseisundi kohta majandusaasta aruannetest, täpsemalt raamatupidamise aastaaruannetest. Seetõttu pühendatakse käesolev alapeatükk järgnevalt nende kirjeldamisele. Majandusaasta aruanded on selgelt struktureeritud. Täpsemalt on see toodud joonisel 1.

Joonis 1. Majandusaasta aruande struktuur. Allikas: Alver & Alver, 2017, lk 77 (autori modifitseeritud)

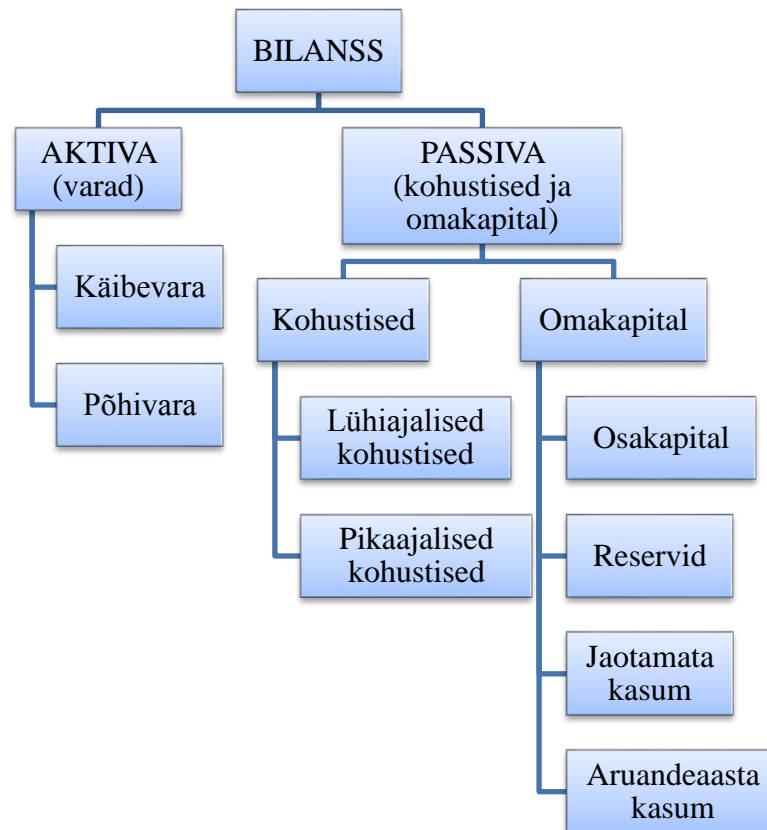
Jooniselt 1 on näha, millest koosnevad Eesti majandusaasta aruanded. Majandusaasta aruanne koos kõigi lisatud materjalidega jaguneb kolmeks: majandusaasta aruanne, äriühingute puhul kasumi jaotamise (või vajadusel kahjumi katmise) ettepanek ning audiitori järeldusotsus, kui seadus või emafirma seda nõuab. Majandusaasta aruanne

moodustub tegevusaruandest ning raamatupidamise aastaaruandest. Tegevusaruanne on juhtkonna koostatud teksti vormis aruanne, milles tavaliselt tõstetakse esile möödunud aasta suurmaid kordaminekuid, pehmentatakse või vaikitakse üldse maha suuremad ebaõnnestumised ning kirjeldatakse üldiselt plaane järgneva majandusaastaks. Raamatupidamise aastaaruanne jaguneb omakorda bilansiks, kasumiaruandeks, rahakäibe aruandeks (tuntud ka kui rahavoogude aruanne), omakapitali muutuste aruandeks ning lisadeks. (Alver & Alver, 2017, lk 76-78) Käesoleva lõputöö finantsanalüüsiks kasutatakse valitud ettevõtete bilanssi ja kasumiaruannet. Vajadusel otsitakse lisainfot ka tegevusaruannetest ja lisadest.

Vastavalt Raamatupidamise seadusele jagatakse ettevõtted suuruse järgi neljaks: mikroettevõtte, väikeettevõtte, keskmise suurusega ettevõtte ning suurettevõtte. Suurusest tulenevalt on ettevõtetel kohustus esitada erinevaid aruanded. Raamatupidamise seaduse (RPS) § 15 järgi peavad Eesti finantsaruandluse standardist lähtuvad mikro- ja väikeettevõtted esitama vähemalt bilansi ja kasumiaruande koos lisadega, kuid keskmise suurusega ettevõtted ja suurettevõtted lisaks neile kahele ka rahakäibe aruande ning omakapitali muutuste aruande (Raamatupidamise seadus, 2002). Enne 1. jaanuaril 2016 jõustunud seadusemuudatust olid kõik ettevõtted kohustatud esitama kõik neli aruannet. Järgnevalt on selgitatud bilansi ja kasumiaruande sisu, mis on aruanded, mida peavad esitama kõikides suurustes ettevõtted. Samuti tuleb tähele panna, et sama seadusemuudatusega muudeti sõna „kohustus“ (kui tegu on rahalise kohustusena) sõnaks „kohustis“. Edaspidi selles kontekstis kasutatud sõna „kohustis“ olenemata sellest, kuidas sõna algallikas oli kirjutatud.

Bilanss näitab ettevõtte vara, kohustisi ja omakapitali rahalises väärtuses kindla kuupäeva (nimetatakse bilansipäevaks) seisuga (vt joonis 2). Bilanss näitab sisuliselt ettevõttele kuuluvat vara (aktiva) ning selle moodustamise allikaid (passiva). Aktiva koosneb ainult varadest ehk sellest, mis ettevõttele kuulub. Passiva jaguneb kohustisteks ja omakapitaliks. Kohustised näitavad kui suur osa varadest on bilansikuupäeva seisuga võlgu soetatud ning omakapital, kui suur on osanike sissemaksed, eelmiste perioodide ja aruandeaasta kasum ning reservid. Ettevõtte kahjum või kasum mõjutab vastavalt omakapitali. Bilansi tähtsaim omadus on, et aktiva ja passiva peavad olema võrdsed, sest

aktivas saab olla vaid nii palju vara, kui passivas on selle soetamise allikaid. (Otsus-Carpenter, 2010, lk 17-20) Samas tuleb bilansi puhul alati meeles hoida, et kajastatud varad võivad olla vananenud ja kohustised mittetäielikud ning alahinnatud (Alver & Alver, 2017, lk 81).

Joonis 2. Osäühingu või aktsiaseltsi bilansiskeem (Otsus-Carpenter, 2010, lk 57)

Passiva esimene pool ehk kohustised jagunevad tagasimakse tähtaja järgi lühi- ja pikaajaliseks. Lühiajalised kohustised on kohustised, mis tõenäoliselt tasutakse ettevõtte tavapärase äritsükli jooksul (näiteks võlad tarnijatele), mida hoitakse eelkõige kauplemise eesmärgil, muud võlad, mille maksetähtaeg on 12 kuu jooksul alates bilansipäevast (näiteks lühiajalised laenud), sihtfinantseerimine, saadud ettemaksed ning lühiajalised eraldised. Pikaajaliste laenukohustiste hulka kuuluvad need laenumaksed, mis tasutakse rohkem kui aasta möödudes, pikaajalised eraldised, sihtfinantseerimine ning muud

pikaajalised kohustised. Passiva teine osa ehk omakapital koosneb aktsia- või osakapitalist, reservidest, ülekursist, eelmiste perioodide jaotamata kasumist ning aruandeperioodi kasumist. (Villems, 2007, lk 38; 46-52)

Bilanss näitab ettevõtte majandustulemusi, kuid seda, kuidas nendeni jõuti, selgitab järgnevalt kirjeldatud aruanne. Kasumiaruanne näitab teatud perioodi jooksul ettevõtte tulusid ja kulusid teatud perioodi kohta. Kõige lõpus tuuakse välja majandusüksuse aruandeaasta lõpptulemus ehk puhaskasum või –kahjum, mis leitakse erinevate kulude (tooraine ostmine ja ladustamine, tehaste ja masinate kulum, intressid, maksud jpm) lahutamisel tuludest. (Kremer, 2010, lk 16-18) Eesti raamatupidamisseaduse § 18 kohaselt on ettevõtetel võimalik kasumiaruannet koostada kahe erineva skeemi põhjal, kuid bilansi koostamiseks on ainult üks võimalus. Skeemi valides tuleb silmas pidada ettevõtte tegevusala ning varasemat (rahvusvahelist) praktikat. Kasumiaruande skeem number üks jagab ärikulud lähtudes kulude olemusest (näiteks materjali-, tööjõu- ja amortisatsioonikulud jpm). Kuna skeem number üks on lihtsam kui skeem kaks, siis kasutavad seda enamasti väiksemad ettevõtted, kuid ka suurettvõtted, kelle puhul on rahvusvaheliselt tavaks saanud, et kasutatakse kasumiaruande skeemi, mis lähtub kulude olemusest. Seevastu skeem number kaks jaotab ärikulud nende funktsioonist lähtudes (näiteks müüdüd toodangu maksumus, turustus- ja üldhalduskulud). Seda skeemi on esimese skeemiga võrreldes keerulisem rakendada, sest kõikide kulude puhul on vaja otsustada, millise ettevõtte funktsiooniga nad on seotud ja osasid kulud (nt tööjõukulud) tuleb proportsionaalselt jagada erinevate funktsioonide vahel. Selle skeemi põhjal moodustatud kasumiaruanne annab lugejale parema ülevaate. Samas võib kulude jaotus olla subjektiivne ning selle skeemiga moodustatud kasumiaruanded ei pruugi omavahel võrreldavad olla. (Villems, 2007, lk 77-78)

Ettevõtete majandusaasta aruannetest on võimalik välja lugeda erinevat infot ettevõtete finantsilise seisuga kohta. Välja on töötatud erinevaid viise, kuidas majandusaasta aruandeid analüüsida. Selleks, et saada teada, kuidas aruandeid kasutada otsuste langetamise toetamiseks, keskendub järgmine alapeatükk.

1.2. Toitlustus- ja meelelahutusettevõtete tegevuse eripära

Ööklubid tegelevad peamiselt meelelahutusvõimaluste pakkumisega ja jookide serveerimisega. Sellised ettevõtted on tihti olulisel määral mõjutatud turismist ehk kui on rohkem turiste, siis läheb ka toitlustus- ja meelelahutusettevõtetele paremini. Seetõttu vaadatakse järgnevalt täpsemalt, mis ja kuidas mõjutab turismiettevõtteid. Mõju avaldavad mitmed erinevad tegurid. Üldisemalt vaadates on tegu külaliskeskkonna (hospitality) valdkonda kuuluvate ettevõtetega. Külaliskeskkond on valdkond, mis pakub teenuseid majutuse, toitlustuse, reisimise, turismi, meelelahutuse ja sotsiaalsete ürituste valdkonnas. Tegemist on väga laia tegevusvaldkonnaga, mistõttu on keeruline leida eripärasid, mis kehtiksid kõikidele selle valdkonna ettevõtetele. Peamine on, et külaliskeskkonda kuuluvad ettevõtted pakuvad teenuseid. (Tesone, 2010, lk 5) Selleks, et oleks võimalik leida erinevusi teistest ettevõtetest, keskendutakse rohkem turismile. Seda ka seetõttu, et Pärnus käib palju turiste, mistõttu nende käitumine võib mõjutada analüüsitava ettevõtte tulemusi.

Kõige rohkem mõjutab turismiettevõtteid hooajalisus. Vähestel turismisihtkohtadel on õnnestunud olla atraktiivne sihtkoht aastaringiselt. Enamus sihtkohtasid peavad leppima hooajalisusest tulenevate probleemidega. Tavaliselt on inimestel võimalus reisida ainult (suve)puhkuste ajal, mistõttu sel ajal tihti sõidetakse teistesse linnadesse või riikidesse ning sellest saavad kasu kohalikud toitlustus-, meelelahutus- ja majutusasutused (Rossello & Sanso, 2017, lk 380). Tihti inimesed soovivadki reisida soojal ajal, mistõttu turismi mõjutab ka temperatuur ning aastaeg. Lisaks peetakse mõjutajaks ka sihtkohas toimuvate festivalide ja muude ürituste toimumist, mis võib anda põhjuse reisimiseks. (Cuccia & Rizzo, 2010, lk 589) Põhjused vaid kindlal ajal reisimiseks võivad olla seotud ka religiooniga, palverännuga, sotsiaalse survega või olla muul moel isiklikud otsused (Petrevska, 2013, lk 88).

Teine oluline erinevus on, et toitlustus- ja meelelahutussektor on tööjõumahukas, sest tegemist on teenindusettevõtetega, millel tootmist ei ole. Seetõttu on oluline osa kuludest töötasud. Samas on teenindusvaldkonnas teiste tegevusaladega võrreldes palgad pigem madalad, kuid viimasel ajal vähesel määral tõusnud. (Statistikaamet, 2017, lk 85-90)

Tavaliselt on klientidel võimalik valida mitme erineva meelelahutusasutuse vahel, seega millegi põhjal tuleb langetada otsus. Järgmisena on uuritud kahe teadusartikli põhjal, mis meelitab kliente otsustama ühe ööklubi kasuks ning loobuma teistest. Teades, miks kliendid eelistavad üht klubi teisele, on võimalik mõista erinevate klubide populaarsust.

Skinneri, Mossi ja Parfitti (2005) uuringu kohaselt on enamik öiste meelelahutusasutuste külastajatest tudengid vanuses 18-25, kelle põhjused ööklubide ja sarnaste aja veetmise kohtade külastamiseks on erinevad. Peamiselt meelitab kliente ööklubidesse minema muusika, kuid pea sama oluline on laia valiku soodsate alkohoolsete jookide müümine. Nii meeste kui naiste jaoks on oluline ka võimalus tutvuda vastassoost inimestega, mida lihtsustab tantsupõranda olemasolu. Ööklubide juures peetakse oluliseks atmosfääri, meelelahutusvõimaluste pakkumist ning ligi poolte vastanute jaoks on oluline ka ööklubi välisilme. (Skinner, Moss & Parfitt, 2005, lk 117-123)

Reingle, Thombs, Weiler, Dodd, O'Mara ja Pokorny uuringu järgi jaotatakse ööklubide külastamise motivatsioonid populaarsuse alusel nelja gruppi: alkoholi tarbimine, sõpradega suhtlemine, (seksuaal)partneri leidmine ning lõõgastumine. Üldiselt peavad noored ööklubisid väga headeks meelelahutusasutusteks ning peamiselt seostuvad nendega positiivsed emotsioonid. Negatiivse küljena tuuakse välja vaid järgmise päeva kehva enesetunde. (Reingle, Thombs, Weiler, Dodd, O'Mara & Pokorny, 2009, lk 635-636)

Toitlustusettevõtete eripära seisneb peamiselt tööjõumahukuses ning hooajalisuses, mis mõjutab müügitulu ja kasumit väga olulisel määral. Selleks, et hinnata ettevõtete finantsilist tulemuslikkust, tuleb teostada finantsanalüüs. Sellele keskendub järgmine alapeatükk.

1.3. Finantsanalüüsi teostamise meetodid

Majandusaasta aruanded annavad ülevaate ettevõtte tegevusest kindla perioodi jooksul. Selleks, et nendest aruannetest huvitatud saaksid langetada neile vajalikke otsuseid, tuleb aruannetest saadavat teavet analüüsida. Selleks kasutatakse käesolevas lõputöös kolme meetodit: horisontaal- ja vertikaalanalüüsi ning suhtarvude analüüsi. Kõik kolm on head

viisid ettevõtete analüüsimiseks, sest nende abil saab omavahel võrrelda ka erineva suurusega ettevõtteid.

Horisontaalanalüüsi saab rakendada nii bilansi kui kasumiaruandega. See on protsentides väljenduv analüüs, mis näitab, kui palju on bilansi- või kasumiaruandekirje vaadeldava perioodiga võrreldes suurenenud või vähenenud. Horisontaalanalüüs võib viidata praegustele või tulevastele kasumilikkuse probleemidele. Samuti ka kui reklaamikulud on suurenenud, siis peaks tähelepanu pöörama müügitulu kasvule – kas selline kulude kasv on põhjendatud. (Pinson, 2008, lk 117)

Vertikaalanalüüs mõõdab kahe samas aruandes esitatud kirjete omavahelist seost. Sarnaselt horisontaalanalüüsile tuleb ka seda teha mitme aasta jooksul ja võrrelda tulemusi. Kuigi meetod on teostatav ainult ühe aasta andmete põhjal, ei anna see piisavalt infot otsuste langetamiseks, kuid pikema aja jooksul võib märgata trendi. Vertikaalanalüüsi saab kasutada nii bilansi kui kasumiaruande jaoks. Bilanssi analüüsides saab teada, kuidas suhestuvad vastavalt aktivas varade mahtu ja passivas kohustiste ja omakapitali summasse erinevad bilansikirjed. Kasumiaruande analüüsiks võetakse tavaliselt aluseks müügitulu ja võrreldakse sellega erinevaid sama perioodi kulusid ja kasumeid. Antud analüüs on kasulik, sest selle abil saab omavahel võrrelda nii väike-, keskmiseid kui suurettevõtteid, kuid seejuures on oluline, et võrreldavatel ettevõtetel oleksid samad arvestuspõhimõtted. (Sinha, 2012, lk 41-42)

Ettevõtete finantsilisest tulemuslikkusest aitavad saada ülevaadet ka suhtarvud. Need toetavad finantsotsuste langetamist erinevate näitajate omavahelise suhestumise abil. Kui vertikaalanalüüsi korral oli üks näitaja alati sama (vastavalt kasumiaruandes tavaliselt müügitulu ja bilansis varad või kohustiste ja omakapitali summa), siis suhtarvude analüüsiks kasutatakse erinevaid lähteandmeid.

Otsustamiseks selle üle, kas leitud suhtarv näitab head või halba, saab seda võrrelda eelmise perioodi suhtarvuga, eelarvelise suhtarvuga või mõne teise samal tegevusalal tegutseva ettevõtte suhtarvuga (Kütt, 2009, lk 70). Suhtarvude analüüsi kasutavad paljud juhid, tarnijad, regulaatorid ja investorid. Kuigi see on laialdaselt levinud, siis tuleb arutamisel ja interpreteerimisel tähele panna, et kuna suhtarv on ühe arvu jagamine teisega, siis üks

või mitu suhtarvu ei saa anda ülevaadet keeruka ettevõtte tulemustest. Suhtarvude analüüsi eelduseks on aru saamine ettevõtte juhtimisest ja üldisest majanduslikust olukorrast. Sellisel juhul võib suhtarvudest palju kasu olla. Samuti tuleb meeles pidada, et suhtarvudel ei ole kindlat õiget väärtust. See, kas suhtarvu väärtus on liiga kõrge, liiga madal või just õige sõltub vaatleja perspektiivist ja ettevõtte strateegiast. Näiteks ettevõtte kõrge lühiajaliste võlgnevuste kattekordaja on tarnija jaoks hea näitaja, sest viitab kliendi maksevõimele, kuid ettevõtte juhi jaoks võib see olla viide liigsele konservatiivsusele varade kasutamise osas. Samuti viitab kõrge lühiajaliste võlgnevuste kattekordaja ettevõtte strateegiale, mis hindab liberaalseid krediitingimusi ja suurt varude hulka. Sellisel juhul ei saa küsida, kas lühiajaliste võlgnevuste kattekordaja on liiga kõrge, vaid pigem, kas see sobib ettevõtte strateegiaga. (Higgins, 2012, lk 60-61)

Kuna suhtarvude analüüsil ei ole õigeid ja valesid vastuseid, siis võib nende interpreteerimine osutada keeruliseks. Sellegipoolest soovitatakse kasutada kolme erinevat meetodit: nn „rusikareeglitega“ võrdlemine, valdkonna keskmisega võrdlemine ning ettevõttes aja jooksul toimunud muutustega võrdlemine. Kõige lihtsam on arvatud suhtarvu võrdlemine rusikareeglina, kuid samas on lihtsus selle meetodi ainus tugevus. Ettevõtte jaoks head suhtarvu väärtused sõltuvad liiga suurel määral hindaja perspektiivist ning ettevõtte eripärast, et kindlate väärtustega võrdlemine saaks olla kasulik. Samas öeldakse, et ettevõtted, mis peavad oluliseks üldtunnustatud kriteeriumitele vastamist, lähevad pankrotti harvemini kui ettevõtted, mis suhtuvad suhtarvude interpreteerimisse vabamalt. Teine meetod ehk ettevõtte suhtarvude võrdlemine valdkonna keskmisega on kasulik, et olla teadlik sellest, kuidas konkurentidel läheb. Seejuures tuleb meeles hoida, et kõrvalekalle konkurentide keskmisest võib olla põhjendatud ettevõtte eripärast ega pruugi tähendada probleemi. Samuti ei ole garantiid, et terve tööstusharu liigub õiges suunas, mistõttu sarnasus valdkonna keskmisele võib viidata sellele, et kui kogu valdkonnal läheb halvasti, siis ka vaadeldaval ettevõttel. Kõige kasulikum meetod on viimane: sama ettevõtte erinevate aastate suhtarvude omavaheline võrdlemine. Sellisel juhul ei võrrelda ettevõtet teistega vaid iseenda tulemustega ja nende põhjustega aja jooksul. (Ibid: 17)

Suhtarvude arvutamisel on veel teisigi piiranguid. Suhtarve arvutatakse majandusaasta aruannete põhjal, kuid need näitavad, kuidas ettevõttel on läinud minevikus, mitte olukorda praegusel hetkel. Seetõttu võib praegune finantsseisund olla väga erinev sellest, milline see on aruande esitamise ajal. Kuigi tegevusaruandes juhatus prognoosib tulevikku, võib see olla subjektiivne. Teise majandusaasta aruannete põhjal otsuste tegemise negatiivse küljena toob ta välja, et aruanded on koostatud rahalises vääringus, kuid kõike ettevõttele kuuluvat vara (näiteks inimressurssi) on raske rahalisse ümber arvutada. Seetõttu jäätakse see tegemata ning tulemused ei ole täielikult objektiivsed. Aruanded on loodud olema universaalsed, et kõik huvigrupid saaksid neist endale vajaliku info. Samas, seetõttu on aruanded väga üldised ega anna detailselt informatsiooni ühelegi huvigrupile. Viimaks, sarnaselt lk 10-11 käsitletule, muutuvad aruannete esitamise nõuded pidevalt. Lisaks esitatavate aruannete arvule muutub ka sisu ehk see, kuidas andmeid tuleb kajastada. See omakorda teeb erinevate aastate võrdlemise keeruliseks, sest tähelepanuta ei või jätta vahepeal toimunud seadusemuudatusi. (Sinha, 2012, lk 3)

Viimasena tuuakse välja Drake and Fabozzi põhjendused, miks majandusaasta aruannete põhjal arvutamine ja tulemuste järgi omakorda otsuste langetamine võib viia valede valikuteni. Nende arvates on kolm peamist ohtu, millega peab arvestama. Esiteks eelmise aasta info korrigeerimine. Ettevõtted võivad muuta arvestusstandardeid ja sellest tulenevalt nõuetekohaselt muuta eelmise aasta aruandeid, kuid mitte üle-eelmise aasta omi. Kuid finantsanalüüsiks läheb vaja rohkem kui kahe aasta infot. Seetõttu võib pärast arvestuspõhimõtete muutmist finantsanalüüsi teostamine olla võimatu. Teine erinevus on bilansivälistes tegevustes. Kuigi viimaste seaduste muudatustega on nõuded kajastamise osas läinud selgemaks, siis endiselt on ettevõtetes investeringuid või finantseeringuid, mida bilansis ei näidata. Näiteks sidusettevõtete korral, kui ettevõttel on teisest ettevõttes väike osalus, mida ei konsolideerita. Viimaseks põhjuseks on erinevate standardite kasutamine. (Drake & Fabozzi, 2013, lk 37-38) RPS § 17 järgi on Eesti ettevõtetel lubatud rakendada Eesti finantsaruandluse standardit või Rahvusvahelist finantsjuhtimise standardit (*IFRS - International Financial Reporting Standards*). Mõlematel standarditel on erinevad nõuded andmete kajastamiseks ja omavahel neid võrrelda kindlasti ei tohiks.

Kasutatavad suhtarvud on valitud neljast teadusartiklist. Spetsiifiliselt ööklubidele on finantsanalüüsialaseid artikleid keeruline leida, seetõttu on suhtarvude leidmiseks valikut laiendatud turismile, toidlustusele ning külalismajandusele üldisemalt ning kasutatud seda valdkonda analüüsivaid artikleid. Valitud suhtarvud ja nende allikad on esitatud tabelis 2.

Tabel 2. Valitud suhtarvud ja nende allikad

Suhtarv	Allikas
Likviidsuskordaja Omakapitali rentaablus Varade rentaablus	Chen, 2010, lk 668
Varude käibekordaja Põhivara käibekordaja	Kim, 2006, lk 99-100
Lühiajaliste võlgnevuste kattekordaja Varade käibekordaja Müügikäibe puhasrentaablus Võlakordaja	Mao & Gu, 2008, lk 147
Intresside kattekordaja	Kim & Ayoun, 2005, lk 5
Allikas: autori koostatud	

Kõik suhtarvud on olulised, kuid mõned suhtarvud on osade ettevõtete jaoks olulisemad kui teiste jaoks. Suhtarvud jagatakse nende sisust lähtudes nelja gruppi (Brigham & Houston, 2012, lk 98-99):

- 1) likviidsus- ja maksevõimesuhtarvud;
- 2) efektiivsuse suhtarvud;
- 3) rentaabluse suhtarvud;
- 4) kapitali struktuuri suhtarvud.

Likviidsussuhtarvudest vaatleb autor lähemalt kahte. Nendes on lühiajaliste võlgnevuste kattekordaja ja likviidsuskordaja. Likviidsussuhtarvud näitavad ettevõtte võimet maksta lühiajalisi kohustisi õigel ajal. (Brigham & Houston, 2013, lk 99)

Olulisim likviidsussuhtarv on lühiajaliste võlgnevuste kattekordaja (*CR – current ratio*). See näitab ettevõtte võimet tasuda lühiajalisi võlgnevusi käibevaraga. Kuna tavapärase äritegevuse käigus tasutaksegi lühiajalisi võlgnevusi sellisel viisil, siis on tegu olulise suhtarvuga. Interpreteerimisel võib arvestada, et mida suurem on ettevõtte lühiajaliste võlgnevuste kattekordaja, seda suurem on kuni aasta pikkuste kohustiste tasumine. (Kim, Lee & Kim, 2011, lk 409) Tavaliselt peetakse heaks, kui lühiajaliste võlgnevuste

kattekoradaja on 2 või enam, kuigi viimasel ajal on hakatud heaks tulemuseks pidama ka kordajat, mis on suurem kui 1,5, kuid samas liiga suur näitaja võib viidata ebaefektiivsele käibevara kasutamisele (Tóth, Čierna & Serenčes, 2013, lk 84). Valem selle leidmiseks on järgnev (Ibid: 19):

$$(1) \quad CR = \frac{CA}{CL}$$

kus CA – käibevara,

CL – lühiajalised kohustised.

Likviidsuskordaja (QR – *quick ratio*) on traditsiooniline ja väga populaarne suhtarv, mis näitab ettevõtte likviidust ilma varusid müümata. Seega see näitab maksevõimet, kui ettevõtte kasutab maksmiseks raha, lühiajalisi väärtpabereid, nõudeid ostjate vastu ning ettemakseid. Mida väiksem on likviidsuskordaja, seda suuremaks peetakse likviidsusriski. (Bhandari & Iyer, 2013, lk 670-671) Likviidsuskordaja optimaalne väärtus on 1 (Bangs, 2010, lk 91). Arvutusvalem on järgnev (Ibid:20):

$$(2) \quad QR = \frac{CA - INV}{CL}$$

kus INV – varud.

Efektiivsuse suhtarvudest vaadatakse lähedamalt kolme suhtarvu, milleks on varade käibekordaja, varude käibekordaja ja põhivara käibekordaja. Need suhtarvud näitavad, kui efektiivselt on ettevõtte kasutanud endale kuuluvat vara müügi suurendamiseks. Efektiivsussuhtarvude abil on võimalik hinnata, millised varad ja kuidas mõjutavad müügitulu ning milliseid tuleks paremini rakendada ning millistest oleks mõtteks üldse loobuda. Selle teada saamiseks võrreldakse müügikäivet vara hinnaga. (Stelmak, 2013, lk 50)

Varade käibekordaja (AT – *asset turnover*) abil saab mõõta, kui efektiivselt ettevõtte kasutab enda varasid müügitulu teenimiseks. Saadud tulemus näitab, mitu eurot müügitulu teenib iga varadesse paigutatud euro. Mida suurem on varade käibekordaja,

seda efektiivsemalt ettevõtte tegutseb. Selle leidmiseks kasutatakse järgmist valemit (Kimmel, Weygandt & Kioso, 2013, lk 450):

$$(3) \quad AT = \frac{S}{AA}$$

kus S – müügitulu,

AA – keskmine varade hind.

Varude käibekordaja (IT – *inventory turnover*) näitab, kui hästi ettevõtte kasutab enda varusid. Järgnevalt on toodud varude käibekordaja valem, kuid Statistikaamet arvutab seda suhtarvu müügitulu, mitte müüdud kaupade kulu väärtuse alusel. Valem selle leidmiseks on järgnev (Hançerlioğulları, Şen & Aktunç, 2016, lk 682):

$$(4) \quad IT = \frac{CoGS}{AINV}$$

kus $CoGS$ – müüdud kaupade kulu,

$AINV$ – keskmine varude hind.

Põhivara käibekordaja (FAT – *fixed assets turnover*) näitab, kui efektiivselt kasutab ettevõtte enda põhivara. FATi arvutamiseks kasutatakse järgnevat valemit (Bauman, 2013, lk 154):

$$(5) \quad FAT = \frac{S}{FA}$$

kus FA – põhivara jääkmaksumus.

Rentaablussuhtarvud näitavad ettevõtte suutlikkust toota kasumit. Käesolevas töös keskendutakse kolmele olulisemale rentablussuhtarvule. Nendeks on müügikäibe, omakapitali ja varade rentablus.

Müügikäibe puhasrentablus (PM – *profit margin*) mõõdab, kui suur osa müügist jõuab puhaskasumiks. Kõrge müügikäibe puhasrentablus viitab sellele, et ettevõtte suudab

kontrollida enda kulusid ning tugevat konkurentsivõimet ei ohusta olukord, kui konkurendid peaksid hakkama enda kulusid vähendama. Madal müügikäibe puhasrentaablus näitab, et ettevõttel ei ole väga head kontrolli kulude üle või et konkurentidel on see parem. Arvutuskäik on järgnev (Baker & Powell, 2009, lk 62):

$$(6) \quad PM = \frac{NI}{S}$$

kus NI – puhaskasum.

Müügikäibe puhasrentaabluse arvutamisel tuleb tähele panna, et puhasrentaablus on otseses seoses ettevõtte äristrateegiaga. Seega tuleb puhasrentaabluse üle otsustades teada ettevõtte äristrateegiat, sest vastasel juhul võivad otsused olla ennatlikud. Näiteks puhasrentaabluse languse põhjuseks võib olla uuele turule liikumine, mis tooks kaasa puhasrentaabluse lühiajalise languse. (Tracy, 2012, lk 13) Samuti on oluline meeles pidada, et erinevates valdkondades tegutsevate ettevõtete puhasrentaablusi ei pruugi olla võimalik võrrelda. Selle põhjuseks on osade sektorite loomu poolest madalam või kõrgem puhasrentaablus, seetõttu ei anna nende omavaheline võrdlemine tulemusi, mille põhjal oleks otstarbeks otsuseid langetada. Suurte müügiimahudega ettevõtted (näiteks toidupoed) saavad edukalt tegutseda suhteliselt madala puhasrentaablusega, samas ettevõtted, mille müügiimahud ei ole väga suured, vajavad ellu jäämiseks kõrget müügikäibe puhasrentaablust. (Ibid: 21)

Iga ettevõtte tegevuse eesmärk on omanike vara suurendamine. Selle eesmärgi saavutamist saab mõõta omakapitali rentaabluse abil (*ROE – return on equity*). ROE näitab, kui efektiivselt ettevõtte kasutab omanike vara ehk omakapitali. Arvutusvalem on järgnev (Abraham, Harris & Auerbach, 2016, lk 578):

$$(7) \quad ROE = \frac{NI}{E}$$

kus E – omakapital

Varade rentaablus (*ROA – return on assets*) mõõdab ettevõtte varadesse tehtud investeeringu tasuvust. Selle leidmiseks kasutatakse järgnevat valemit (Staff, 2011, lk 127):

$$(8) \quad ROA = \frac{NI}{A}$$

kus A – varad

Igale ettevõttele on kasulik võimalikult kõrge ROA. Mida kõrgem varade rentaablus on, seda efektiivsemalt kasutab ettevõtte enda varasid kasumi teenimiseks. Saadud ROA näitab, mitu eurot kasumit teenib iga vara all olev euro. (Greene, 2011, lk 301)

Kapitali struktuuri hindamiseks kasutatakse kahte suhtarvu, milleks on võlakordaja (*DR – debt ratio*) ja intresside kattekordaja. Esimese abil saab teada, kui suurel määral on ettevõtte finantseeritud võõrvahenditega. Selle arvutamise valem on järgnev (Lee, Noh, Choi & Rha, 2014, lk 980):

$$(9) \quad DR = \frac{D}{A}$$

kus D – kohustised.

Teise suhtarvuna vaadeldakse intresside kattekordajat (*TIE - times-interest-earned ratio*). Intresside kattekordaja abil saab teada, kas ettevõtte on võimeline enda intressikulusid tasuma ärikasumi abil (Brigham, Houston, 2013, lk 108). Selle arvutamise valem on järgnev (Ibid: 23)

$$(10) \quad TIE = \frac{EBIT}{I}$$

kus $EBIT$ – ärikasum;

I – intressid.

Kapitali struktuuri analüüsid tuleb arvestada erinevate teooriatega. Finantshierarhia teooria kohaselt on sisemised allikad soodsamad kui näiteks pangalaenu võtmine ja seetõttu peaks eelkõige proovima end ise finantseerida ning kui see võimalikuks ei osutu, siis liikuda väliste vahendite poole (Sahar & Vaez, 2013, lk 105). Samas laialdasemalt on levinud arvamus, et ettevõtet väliste vahenditega finantseerida on oluliselt soodsam kui seda sisemiste vahenditega teha. See tähendab, ettevõtetel on soodsam võtta pangalaenu kui omanikel teha sissemakseid. Samuti ka ettevõtte maksevõimetuse ning seega pankroti korral makstakse esimesena tagasi välistele finantseerijatele ehk neil on madalam risk enda rahast ilma jääda. Seetõttu tagasimakstava raha otsa saamise korral võivad omanikud isegi enda rahast ilma jääda. Teisalt on kõrge omakapitali osakaal ettevõtetele kasulik, sest neil ei ole kohustust maksta osanikele dividende, kuid pangalaenu tuleb tagasi maksta. Seetõttu majandusraskustes olles on suure omakapitali osakaalu korral võimalik säilitada likviidsus ja edastada selle abil konkurente. (Schmidlin, 2014, lk 26)

Finantsanalüüsi teostamiseks viiakse läbi horisontaal- ja vertikaalanalüüs ning suhtarvude analüüs. Saadud tulemuste põhjal on võimalik vastata eelnevalt püstitatud uurimisküsimusele. Arvutustele ning järeldustele keskendub järgmine peatükk.

2. TARTU JA PÄRNU ÖÖKLUBIDE FINANTSANALÜÜS

2.1. Valitud Pärnu ja Tartu ööklubide ja Pärnu linna kirjeldamine

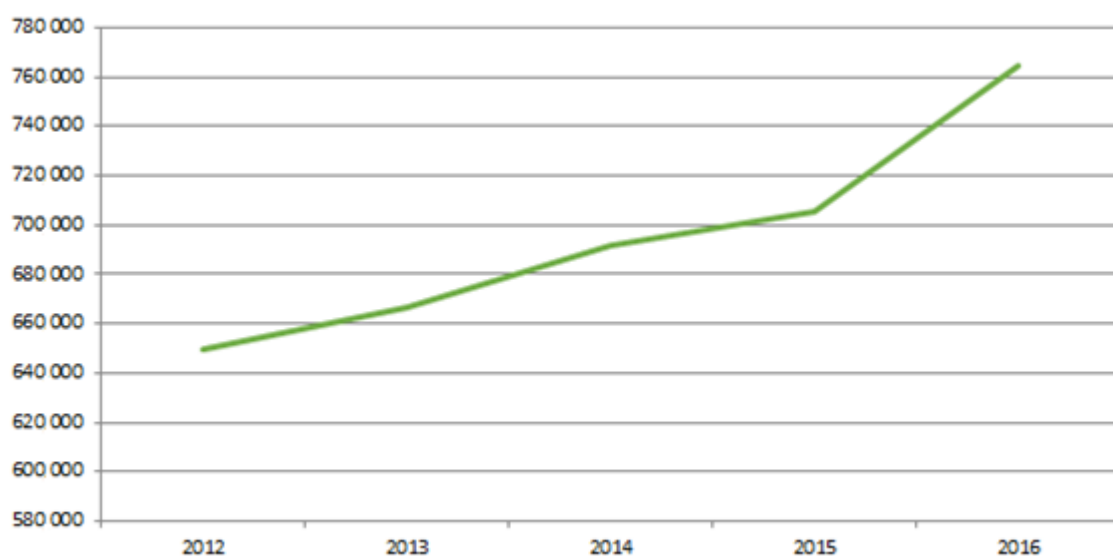
Nädalavahetuse õhtuid soovitakse tihti veeta lõbusalt ning selleks ajaks on võimalik leida mitmeid meelelahutuse viise. Nendeks võivad olla nii sõpradega restorani, baari kui ka ööklubisse minek. Käesolev lõputöö keskendub kolmele Pärnu ööklubile (Sugar, Mirage ja Vaarikas) ja ühele Tartu ööklubile (Maasikas), mida on järgnevalt kirjeldatud. Samas peab nentima, et ööklubide kodulehel ja majandusaasta aruannetes on avalikustatud ettevõtete kohta informatsiooni vaid väga vähesel määral. Seda ilmselt põhjusel, et väikesed ettevõtted enamasti ei tee enda aruandeid väga põhjalikult. Järgnevalt on tutvustatud analüüsitavaid Pärnu ja Tartu ööklubisid ning toodud välja Pärnu linna eripära võrreldes teiste linnadega. Alapeatüki lõpus kirjeldatakse ka toitlustus- ja meelelahutusvaldkonda Eestis.

Pärnu ööklubidest (varade mahu järgi otsustades) suurim on Sugar (Lis Investeeringute OÜ), mis on aastal 2009 asutatud vaid nädalavahetusesti avatud ööklubi Pärnu kesklinnas (<http://www.sugarclub.ee/>). Suuruselt järgmine klubi Mirage on Pärnu peatänaval nädalavahetusesti tegutsev ööklubi, mida alates aastast 2008 majandab Preforma OÜ (<http://www.mirage.ee/>). Pärnu ööklubidest uusim on Vaarikas (Nighclub OÜ/RA

Reklaam OÜ), mis on asutatud 2012 aasta lõpus ning mis sarnaselt kahele eelmisele võtab kliente vastu ainult nädalavahetuseti (<http://www.klubivaarikas.ee/>). Tartus tegutsev Maasikas (Ööklubi Maasikas OÜ) on valikud ööklubidest vanim ehk asutatud 2006 aastal ja sarnaselt Pärnu ööklubidele on selle asukoht kesklinnas ning külastajaid oodatakse vaid nädalavahetusel (www.maasikas.com).

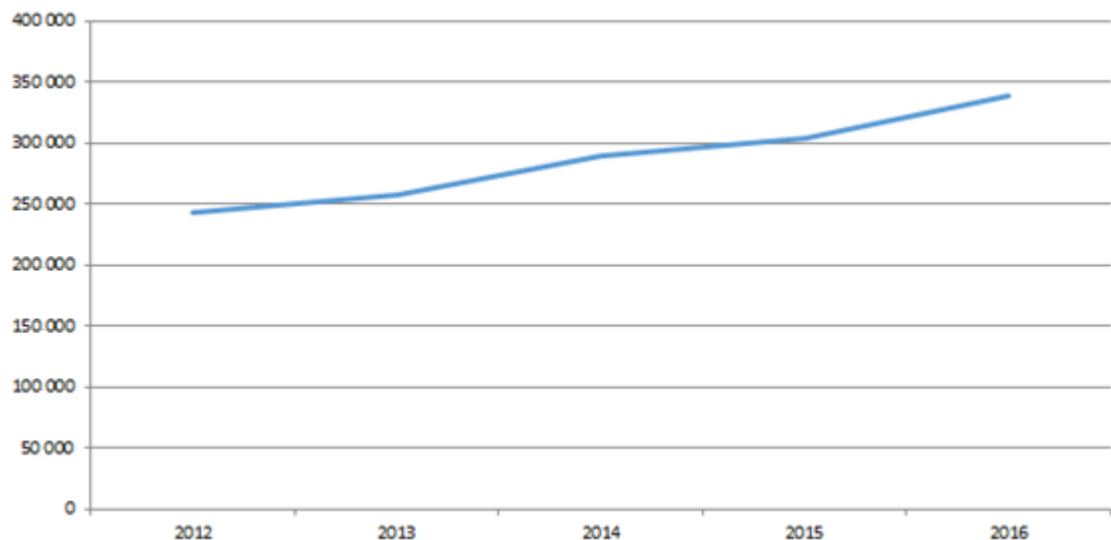
Pärnu on tuntud kui Eesti suvepealinn, mis tähendab, et paljud inimesed nii Eestist kui välismaalt veedavad suvel Pärnus aega ja sellest tulenevalt eeldatavasti ka külastavad erinevaid meelelahutusasutusi. Pärnus olles on inimestel vaja kuskil öid veeta, mistõttu on mõttekas uurida Pärnus veedetud ööde arvu, et teada saada, kui palju on Pärnu linnas ööbitud ööde arv aastate 2012-2016 jooksul muutunud. Selleks on Statistikaamet kogunud andmed erinevates Eesti linnades aset leidnud ööbimiste kohta. Kindlasti veedavad osad külalised öid sõprade ja sugulaste juures ning kõik majutusasutused ei pruugi Statistikaameti statistikas kajastuda, kuid siiski on võimalik neid andmeid kasutada.

Jooniselt 3 on näha, et otsustades Pärnus veedetud ööde arvu järgi, on Pärnu populaarsus iga aastaga ainult kasvanud. Võrreldes 2012 ja 2016 aastat, on ööbimisi lisandunud 18%. See näitab, et iga aastaga jäävad külalised Pärnusse aina pikemaks ajaks või on Pärnut külastavate turistide arv kasvanud. Selle täpsemalt välja selgitamiseks on koostatud joonis 4.

Joonis 3. Pärnu linnas aset leidnud ööbimiste arv aastatel 2012-2016 (ööbitud ööde arv) (Statistikaamet, s.a.),

Pärnu majutusasutustes ööbinud inimeste arvu muutust aastatel 2012-2016 näitab joonis 4. Sellelt on näha, et iga aasta on sarnaselt veedetud ööde arvule tõusnud ka külaliste arv. Võrreldes ööbitud ööde arvule on tõus vaadeldava esimese ja viimase aasta vahel olnud oluliselt suurem, täpsemalt 39%.

Joonis 4. Pärnu linna majutusasutustes ööbinud inimeste arv aastatel 2012-2016 (inimeste arv) (Statistikaamet, s.a.)

Meelelahutusvaldkond on Eestis väga küllastunud. Võrreldes aastaid 2005 ja 2015 on kümne aastaga toitu ja jooke serveerivate ettevõtete arv kasvanud 1127 ettevõttelt 1957 ettevõttele. Samuti on müügitulu samal ajal kasvanud enam kui kahekordselt. (Statistikaamet, 2017, lk 82-83)

Eesti toitlustusasutustel tuleb arvestada ka kõrge konkurentsiga ja piiratud tarbijaskonnaga, mida aitavad leevendada mõningal määral turistid. Toitu ja jooki pakkuvad ettevõtted teevad tavaliselt väiksemaid investeeringuid kui tööstusettevõtted, kuid just investeeringuid peetakse ettevõtte kasvu ja sellest tulenevalt edu aluseks. Aastatel 2005-2015 tegid toitu ja jooki pakkuvad ettevõtted enamuse investeeringutest (98-99%) põhivarasse, mis on kõrgem kui kõigi tegevusalade keskmine (93-98%).

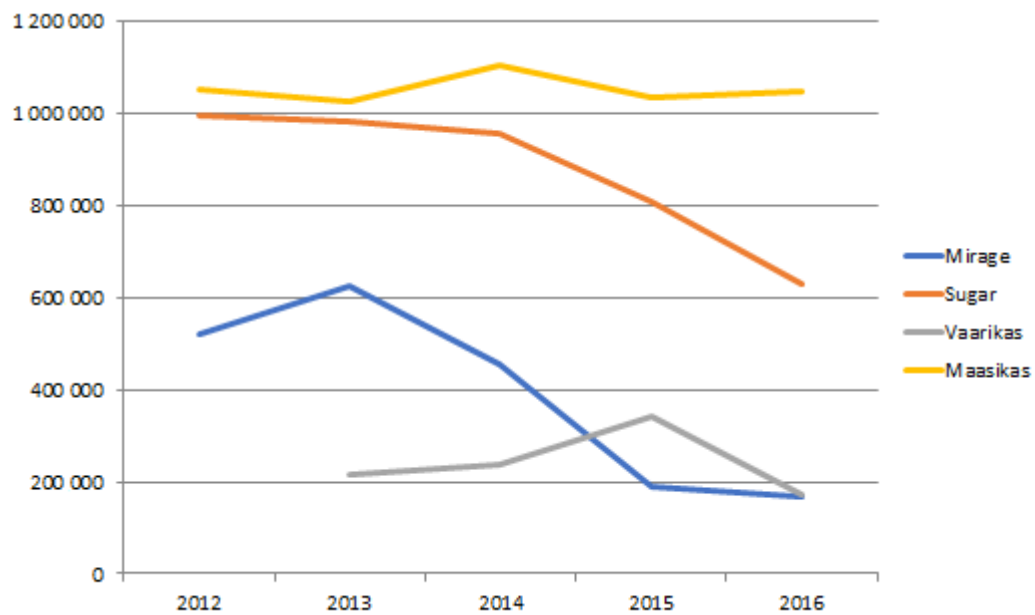
Peamiselt investeeritakse seadmetesse, masinatesse ja inventari. Enamus toitu ja jooki pakkuvatest ettevõtetest klassifitseeritakse mikroettevõtteks ehk nendes on palgal alla kümne töötaja. Viimasena tuleb selle sektori puhul silmas pidada ka olulist hooajalisust. Kõige madalam osutatud teenuste väärtus on toitu ja jooki serverivatel ettevõtetel esimeses kvartalis ehk talvekuudel ning kõrgeim suvekuudel ehk kolmandas kvartalis. (Statistikaamet, 2017, lk 85-90)

Pärnus on mitmeid ööklubisid, mis on üsna sarnase taustaga. Kõik on asutatud enam kui viis aastat tagasi, töötavaid vaid nädalavahetuseti ning asuvad Pärnu kesklinnas üksteisele väga lähedal. Ööklubide finantsanalüüsile keskenduvad järgmised alapeatükid.

2.2. Horisontaal- ja vertikaalanalüüsi teostamine

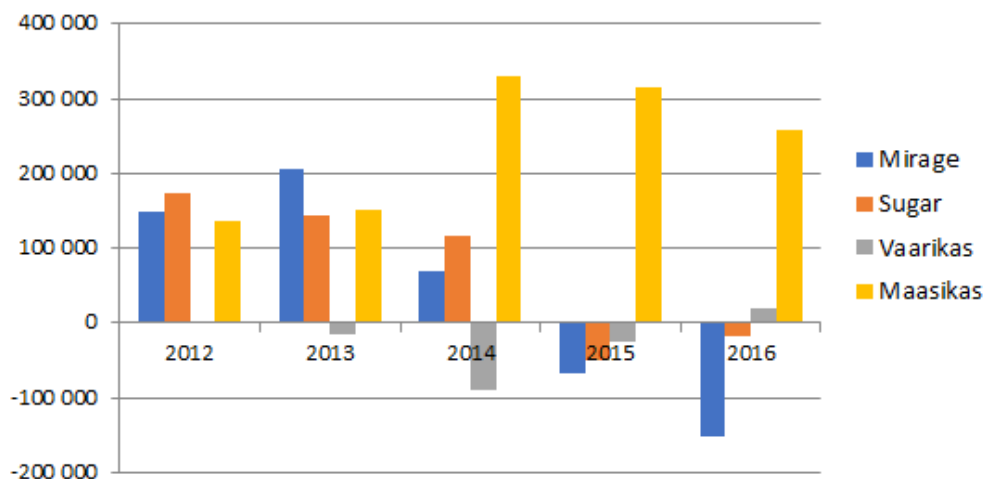
Valitud ööklubide esimeseks analüüsiks teostatakse horisontaal- ja vertikaalanalüüs. Nende aluseks võetakse viimase viie aasta majandusaasta aruanded, täpsemalt bilansse ja kasumiaruandeid (lisainformatsiooni saamiseks kasutatakse ka tegevusaruandeid ja lisasid) aastate 2012-2016 kohta, välja arvatud ööklubi Vaarika kohta, mille aruanded algavad asutamise ajast tulenevalt 2013. aastast. Kõikide ööklubide bilansid ja kasumiaruanded valitud aastatel on esitatud lisades nr 1-8.

Esimesena teostatav horisontaalanalüüs mõõdab valitud ööklubide kasumiaruannetes toimunud muudatusi nii protsentuaalselt kui ka rahalises vääringus eurodes (lisad nr 9-12). Esimesena vaadatakse müügitulu muutust aastatel 2012-2016. Jooniselt 5 on näha, et enamasti on Pärnu ööklubide müügitulu valitud aastatel langenud. Erandina on näha Vaarikat ja Mirage'i, mille müügitulu on vaadeldaval perioodil kahel aastal tõusnud. Teiste Pärnu ööklubide müügitulu on iga aasta langenud, kuid Tartu ööklubi Maasikas on vaadeldavatel aastatel säilitanud pea-aegu ühtlase müügitulu. Vaadates müügitulu erinevusi protsentuaalselt, siis keskmiselt on Pärnu ööklubide müügitulu langenud 9% aastas. Enim langes Mirage'i müügitulu, vaadeldavate aastate jooksul keskmiselt 19% ning enim aastal 2015, kui langus oli 58%.

Joonis 5. Pärnu ja Tartu ööklubide müügitulu muutus aastatel 2012-2016 eurodes (autori koostatud)

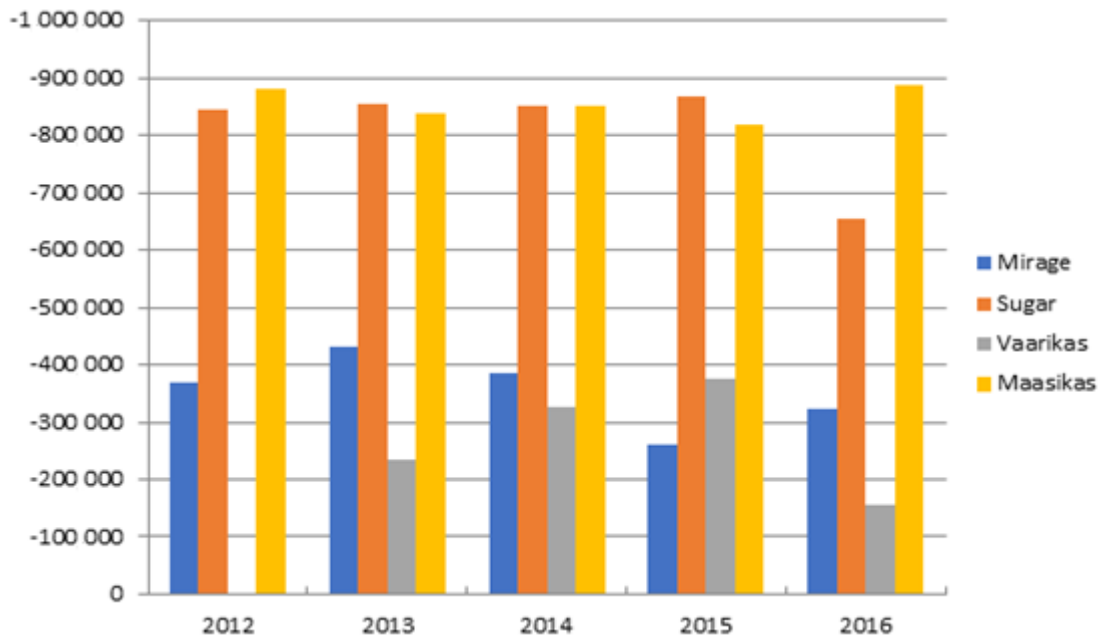
Müügitulu analüüsist oli näha, et enamikel aastatel Pärnu ööklubide müügitulu langes. Samas müügitulust olulisem on aruandeaasta kasum, sest just see näitab, kui kasumlik või kahjumlik ettevõtte on. Pärnu ja Tartu ööklubide aruandeaasta kasumi ja kahjumi muutust aastatel 2012-2016 kajastab joonis 6.

Joonis 6. Pärnu ja Tartu ööklubide kasumi ja kahjumi muutus aastatel 2012-2016 eurodes (autori koostatud)

Jooniselt 6 on näha, kui erinevalt on Pärnu ja Tartu ööklubide aruandeaasta kasum muutunud. Vaadates vaid Pärnu ööklubisid, siis on enamikel ööklubidel sarnaselt müügitulu langusele ka kasum kahanenud ning enamus viimaks ka kahjumisse jõudnud. Mirage'i ja Sugari languse üks põhjustest võib olla Vaarika sisenemine turule. Alates Vaarika tulekust 23.11.2012 on vähenenud kahe teise Pärnu ööklubi kasum. Vaarika enda kahjumit selgitab asjaolu, et uue klubi avamisega paratamatult käivad kaasas avamisega seotud kulutused, mis on olnud suuremad kui müügitulu.

Selleks, et mõista, kuidas on müügitulust saanud kasum või kahjum, on täpsemalt vaadatud kulude muutust aastate lõikes. Selguse huvides on iga ettevõtte lõikes kõik kulud kasumiaruandest liidetud kokku. Jooniselt 7 on näha, kuidas kõikide Pärnu ööklubide kulud on aja jooksul küllaltki sarnaselt käitunud koos mõne erandiga. Kui Sugari kulud ei ole vaadeldava perioodi jooksul oluliselt muutunud, siis Mirage'i kulud kõiguvad vaadeldavas perioodis iga aasta. Majandusaasta aruannete tegevusaruannetest ei selgu, mis on sellise kõikumise põhjuseks, kuid horisontaalanalüüsi ja aruannete lisade põhjal võib järeldusi teha. Peamised kululiigid on „kaubad, toore, materjal ja teenused“ ja „mitmesugused tegevuskulud“. Viimasest suure osa moodustavad „programmikulud“ kui ka „uurimis- ja arengukulud“. Programmikulude all mõeldakse ööklubides läbiviidava programmi jaoks tehtud kulutusi esinejatele. Vaarika enamikel aastatel kasvanud kulud on „mitmesugused tegevuskulud“, mis ilmselt on seotud ettevõtte käivitamisega seotud kuludega. Viimasel aastal vähenenud kulude põhjus võib olla klubi juhatamise üle võtnud uue ettevõtte parema suutlikkusega kulusid paremini juhtida.

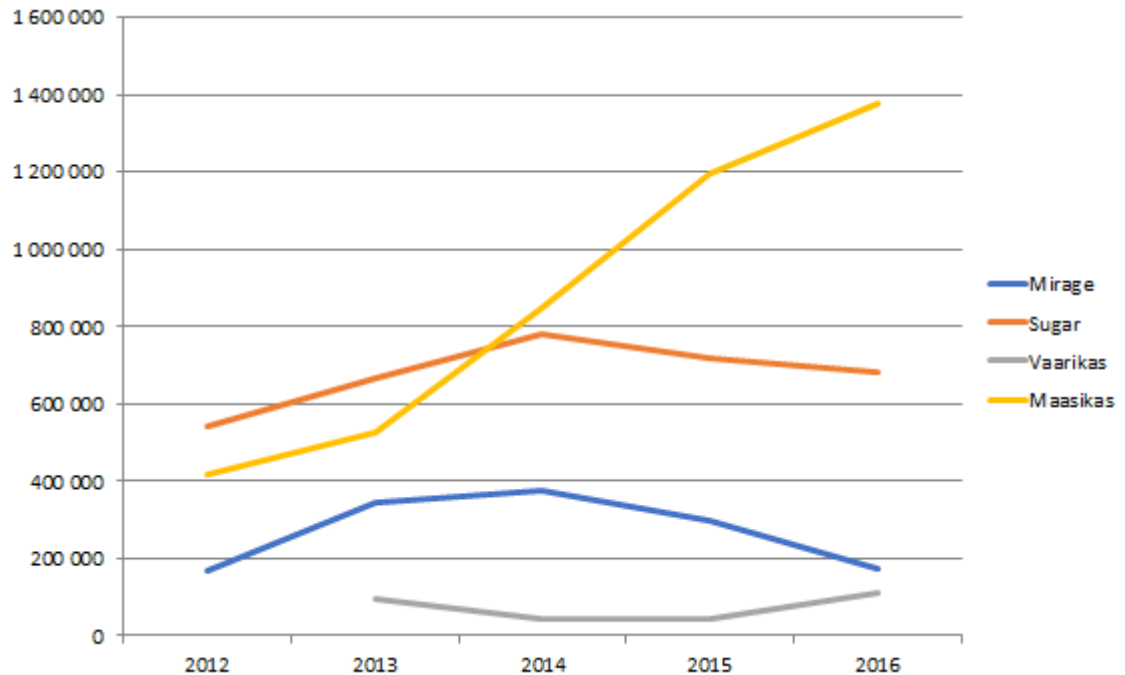

Joonis 7. Pärnu ja Tartu ööklubide kulud aastatel 2012-2016 eurodes (autori koostatud)

Kasumiaruannete vertikaalanalüüsisist vaadatakse lähedamalt kasumiaruande kirjeid, mis moodustavad müügitulust kolmandiku või rohkem (lisad 13-16). Kõikidel ettevõtetel on iga aasta moodustanud ligi kolmandiku või enam müügitulust kirje „kaubad, toore, materjal ja teenused“. Arvestades ööklubide tegevusala on selline tulemus ootuspärane, sest selle kirje alla lähevad (alkohoolsed) joogid, mille müümisega klubid suurel määral tegelevad. Vaid Vaarikal on iga aasta ka kolmandik müügitulust „mitmesugused tegevuskulud“, mida taaskord saab põhjendada klubi avamisega seotud kulutustega. Vaadates, kui suure osa moodustab aruandeaasta kasum müügitulust, on Pärnu klubide seas kõige kehvemini läinud Mirage’il, mille viimase aasta kahjum oli peaaegu sama suur, kui müügitulu. Selle põhjuseks on „mitmesugused tegevuskulud“, mis moodustavad 142% müügitulust. Sellest suurema osa moodustasid „programmikulud“ (40% „mitmesugustest tegevuskuludest“) ja „muud“ (38% „mitmesugustest tegevuskuludest“). Sellest on näha, et klubis on esinenud küllaltki kulukad artistid või on palju kordi esinetud. Kululiiki „muud“ on keeruline kommenteerida, samuti ei selgita seda tegevusaruanne. See on küll üks peamisi põhjuseid, miks ettevõtte on 2016 aasta lõpetanud kahjumiga, kuid kuna eelmiste perioodide jaotamata kasum on piisavalt suur, ei ole klubil veel negatiivse omakapitali ohtu. Mirage’i kasum on vaadeldava perioodi alguses kõige

suurema osa moodustanud müügitulust, kuid viimasel aastal on edukaim Vaarikas, kelle kasum on müügitulust 12%. Tartu klubil Maasikas on kasum müügitulust moodustanud keskmiselt 23% ja viimasel kolmel aastal on see protsent olnud veelgi suurem. Maasika kasumiaruandest on näha, et nende suurim kulu on müügiks ostetud kaubad, mis on iga aasta maksnud natuke vähem kui pool müügitulust. Suur erinevus on „mitmesugused tegevuskulud“, mis on Maasikal keskmiselt 13% müügitulust. See näitab, et Maasikas esinevad artistid on pigem väiksemat tasu küsivad või pole Maasikas esinejaid nii tihti kui Pärnu ööklubides ning pigem saab Tartu ööklubi enda tulu jookide müügist.

Bilansi horisontaalanalüüsist vaadatakse esmalt varade mahu muutusi valitud aastatel (lisad nr 17-20). Jooniselt nr 8 on näha, kuidas Pärnu ööklubide, eelkõige suuremate klubide bilansimahud alguses tõusevad, kuid saavutavad 2014 aasta lõpuks haripunkti ja seejärel aasta aastalt langevad. Vaarika tõusvat bilansimahu uurimise juures tuleb meeles hoida, et viimasel aastal võttis klubi juhtimise üle teine ettevõtte, mistõttu ei ole aasta 2016 „eelmiste perioodide jaotamata kasum“ mitte esialgse Vaarika omaniku (Kaldahaalos Managment OÜ) eelmiste aastate kahjumi summa, vaid uue (RA Reklaam OÜ) ettevõtte möödunud aastate, kui Vaarika juhtimisega ei tegeletud, jaotamata kasumi summa. Tartu ööklubi Maasikas on valitud aastatel bilansimahtu suurendanud keskmiselt 36% aastas, sealjuures on varade maht kasvanud iga aasta, mis on oluline erinevus Pärnu klubidega võrreldes. Uurides, miks Tartu klubi varade maht tõuseb, kuid Pärnu klubide omad mitte, vaadatakse lähedamalt suurima muudatusega aastaid, milleks on 2014 ja 2015. Selgub, et nendel aastatel mõjutab bilansimahu muutust eelkõige majandusaasta kasum. Majandusaasta aruande lisadest selgub, et aastal 2014 väljastati ka suures summas laen. Vaadates Sugari ja Mirage'i kõrgeima bilansimahuga päeva, milleks on 31.12.2014, on esimese puhul põhjus peamiselt väga suures raha osakaalus, mida järgmiste aastate jooksul vähendatakse. Mirage'i kõrgeima bilansimahu põhjustas 2013 jooksul teenitud teiste aastatega võrreldes erakordselt kõrge aruandeaasta kasum.

Joonis 8. Pärnu ja Tartu ööklubide bilansimahud aastate 2012-2016 viimasel kuupäeval eurodes (autori koostatud)

Bilansi vertikaalanalüüs (lisad nr 21-24) näitab, et ööklubidele ootuspäraselt on aktivas suurem osakaal käibevaral kui põhivaral, esimene on klubides keskmiselt 76% aktivast. Pärnu ööklubide käibevara moodustub erinevatest bilansikirjetest – Mirage’is moodustab käibevara peamiselt rahast, Sugaris nõuetest ja ettemaksetest ning Vaarikas varudest. Käibevara jagunemine klubide lõikes on liiga erinev, et selle põhjal võrrelda ettevõtete edukust. Selle põhjust on keeruline hinnata, kuid sellise erineva jaotuse võib tingida klubide erinevad prioriteedid seoses käibevara likviidsusega. Passivast on näha, et enamasti on kõikide klubide lõikes omakapital suurem kui kohustised. Erandina on vaid ööklubi Vaarikas, kus neljast vaadeldavast aastast kolmel on omakapital negatiivne ja seetõttu osakaalu arvutada ei saa. Aastate 2013-2015 negatiivse omakapitali põhjus on aruandeaastate kahjumis ja eelmiste perioodide kahjumis. Omakapital, mis on suurem kui kohustised näitab, et ettevõtete varad on finantseeritud peamiselt omavahenditega, mida võib pidada kulukamaks finantseerimise viisiks.

Bilansi horisontaalanalüüsist on näha, et Pärnu klubide bilansimaht erineb aastate lõikes suurel määral pangakontol või sularahas oleva raha koguse tõttu ning varasematel aastatel

teenitud kasumi võrra, samas kui Tartu ööklubi Maasikas on teenitud raha välja laenanud, mitte ei hoia seda lihtsalt kontol. Samas bilansi vertikaalanalüüs näitas, et ettevõtete bilansikirjed on ettevõtete lõikes väga erinevad ning nende põhjal ühiseid jooni leida ei ole võimalik.

Kasumiaruande ja bilansi horisontaal- ja vertikaalanalüüsist ei ilmnenud ühtegi selgelt põhjust, miks Pärnu ööklubidel on nii madalam müügitulu, aruandeaasta kasum kui ka aruandeaasta kasumi suhe müügitulusse. Võib oletada, et põhjus on liigsetes kulutustes esinejatele, sest võrdluseks toodud klubi Maasika „programmikulud“ on küllaltki väikesed, kuid samas erinevalt Pärnu klubidest on see iga aasta kasumis. Mirage'i ja Sugari käivet võis negatiivselt mõjutada Vaarika sisenemine turule ning Vaarika enda kahjumi põhjus olla suurtes asutamise seotud kulutustes. Samuti on näha, et pärast 2016 aastat, kui Vaarikat hakkas juhtima teine ettevõtte, siis on ettevõtte esimest korda kasumis ja positiivse omakapitaliga. Seega võib halbade finantstulemuste põhjus olla ka kehvad juhtimised. Järgmiseks teostatakse suhtarvude analüüs, et täpsemalt uurida ilmnenud erinevusi.

2.3. Suhtarvude arvutuste teostamine

Finantsanalüüsi teostamise olulisemaid osasid on suhtarvude analüüs. Selleks, et välja selgitada Pärnu ööklubide kasumi ootamatu langus, on järgnevalt arvatud välja kõik peatükis 1.2 toodud suhtarvud. Arvutustele lisaks on kirjutatud põhjused, mis selliseid tulemusi võivad anda. Suhtarvude, mille puhul võimalik, on võrdlus toodud ka Statistikaameti poolt arvatud suhtarvudega. Selleks, et võrrelda arvatud suhtarve Eesti keskmiste sarnaste ettevõtetega, on kasutatud Statistikaameti andmebaasi ja filtreeritud välja tulemused, mis kirjeldavad toitu ja majutust pakkuvaid ettevõtteid. Seda põhjusel, et ööklubid kuuluvad EMTAK koodi (56301 – jookide valmistamine ja serveerimine kohapeal) järgi majutust ja toitlustust pakkuvate kategooriasse (tähis I).

Likviidsussuhtarvudest vaadatakse lühiajaliste võlgnevuste katekordajat. Tabelist 3 on näha, kuidas kõikidel klubidel on see suhtarv liikunud küllaltki sarnaselt, alustades madalalt, jõudnud aastal 2014 kõige madalamasse seisuni ning hakates seejärel alates 2015 aastast tõusma. Samas on samast tabelist näha, et nii Pärnu kui Tartu ööklubide võime

lühiajalisi kohustisi tasuda on viimasel kahel vaadeldaval aastal paranenud, seega kuigi ärikasum on vähenenud, siis enda kohustiste tasumisega probleeme ei ole. Võrreldes valitud ööklubisid üldtunnustatud kriteeriumiga on näha, et enamuse Pärnu ööklubidest on kõikidel vaadeldavatel aastatel seda nõuet täitnud ning viimasel aastal ka Vaarikas, mille käibevara ja lühiajalised kohustised varasemalt küllaltki sarnase mahuga on olnud. Teiste sarnaste ettevõtetega võrdlemiseks on Statistikaameti andmebaasist filtreeritud välja majutust ja toidlustust pakkuvad ettevõtted ning saadud tulemusi nendega võrreldud. Nendega võrreldes on Mirage ja Sugar olnud enamikel aastatel üle kolmanda kvartiili ja ületavad üldtunnustatud kriteeriumi, kuid samas on see suhtarv selgelt liiga suur. Kahel aastal ei ole Mirage'i lühiajaliste võlgnevuste katekordajat võimalik leida, sest nende bilansis on lühiajalised kohustised miinusmärgiga ehk tegemist on ettemaksetega. Maasikas ja Vaarikas jõudsid vaadeldava perioodi lõpuks samuti kolmandast kvartiilist üle ja ületasid ka üldtunnustatud kriteeriumi.

Tabel 3. Lühiajaliste võlgnevuste katekordaja valitud ööklubidel ja Statistikaameti andmetel aastate 2012-2016 kohta (kordades)

	2012	2013	2014	2015	2016
Mirage	2,5	11,0	Ei saa	Ei saa	13,5
Sugar	8,4	11,7	14,2	16,9	20,0
Vaarikas	Ei tegutsenud	0,6	0,3	0,2	4,4
Maasikas	1,9	1,0	0,8	3,0	6,4
3. kvartiil	3,1	2,6	1,9	2,7	3,1
Mediaan	1,3	1,5	1,2	1,4	1,3
1. kvartiil	0,7	0,7	0,5	0,7	0,7

Allikas: autori koostatud; Statistikaamet

Likviidsuskordaja arvutades on näha, et varude mitte arvestamine ei muuda valitud ööklubide võimet tasuda lühiajalisi kohustisi olulisel määral (vt tabel 4). Kõikidel ettevõtetel olid kõikidel vaadeldavatel aastatel varud, seega likviidsuskordaja on väiksem kui lühiajaliste võlgnevuste katekordaja. Samas ei ole ööklubidel bilansis varud väga olulise tähtsusega, seega muutus lühiajaliste võlgnevuste katekordajaga on väike. Seega saab öelda, et kogu käibevara on küllaltki likviidne. Statistikaametiga võrreldes on näha sarnasusi eelmise likviidsussuhtarvuga. Samamoodi on viimaseks aastaks jõudnud kõikide klubide likviidsuskordaja üle kolmanda kvartiili ning ülejäänud aastatel on

kõikide klubide suhtarv peale Vaarika olnud ka üle keskmise sarnaste ettevõtetega võrreldes. Kuna valitud ööklubidel on varusid müümata parem maksevõime, kui keskmisel majutust ja toidlustust pakkuval ettevõttel, võib väita, et klubide varude osatähtsus käibevarast on teiste sarnaste ettevõtetega võrreldes väiksem. Vaarika nõrgim tulemus teistega võrreldes tuleneb suurest varude osakaalust: esimesel kolmel aastal on varud keskmiselt 42% käibevarast, mistõttu nende mitte arvestamine mõjutab tulemust olulisel määral. Võrreldes üldtunnustatud kriteeriumiga on näha, et viimaseks aastaks on kõik klubid saavutanud olukorra, kus nende likviidsuskordaja on suurem kui rusikareegel ehk 1. Sarnaselt lühiajaliste võlgnevuste katekordajaga on enamus ettevõtted seda nõuet ka enamikel aastatel täitnud.

Tabel 4. Likviidsuskordaja valitud ööklubide kohta ja Statistikaameti andmetel aastatel 2012-2016 (kordades)

	2012	2013	2014	2015	2016
Mirage	2,3	10,2	-42,6	-20,1	12,2
Sugar	8,1	11,3	13,7	16,3	19,4
Vaarikas	Ei tegutsenud	0,4	0,2	0,1	2,1
Maasikas	1,8	0,9	0,7	2,9	6,0
3. kvartiil	2,5	2,2	1,6	2,0	1,9
Mediaan	1,0	0,9	0,6	1,0	0,9
1. kvartiil	0,4	0,3	0,2	0,4	0,4

Allikas: autori koostatud, Statistikaamet

Efektiivsust aitab mõõta esimesena varade käibekordaja, mis on enamikel klubidel muutunud aastate jooksul küllaltki sarnaselt (vt tabel 5). Kuna suhtarvu arvutamiseks on vaja arvutada kahe aasta keskmine varade väärtus, siis asutamise ajast tulenevalt saab Vaarika kohta seda suhtarvu arvutada alates aastast 2014. See näitab, et vaadeldava perioodi alguses kasutasid ööklubid enda varasid efektiivsemalt ja lõpus ebaefektiivsemalt. Kuigi viimasel aastal on langenud kõikide klubide varade kasutamise efektiivsus, siis erandina on Vaarika tipphetk aastal 2015, kuigi teistel 2012. Uurides Vaarika bilanssi ja kasumiaruannet selgub, et nii kõrge varade käibekordaja aastal 2015 aitas saavutada erakordselt kõrge müügitulu ja varasemate aastatega võrreldes madalam põhivara. Ülejäänud klubide varade käibekordaja langeb peamiselt aasta-aastalt langeva müügitulu pärast, mistõttu olemasolevad varad pole nii efektiivsed. Võrreldes teiste

sarnaste ettevõtetega on valitud Pärnu ja Tartu ööklubid pigem esimese kvartiili ja mediaani vahel, mis näitab, et nende varade kasutamise efektiivsus on keskmisest madalam.

Tabel 5. Varade käibekordaja valitud ööklubidel ja Statistikaameti andmetel aastate 2012-2016 kohta (kordades)

	2012	2013	2014	2015	2016
Mirage	5,5	2,4	1,3	0,6	0,7
Sugar	2,3	1,6	1,3	1,1	0,9
Vaarikas	Ei tegutsenud	Ei saa	3,4	7,7	2,2
Maasikas	2,8	2,2	1,6	1,0	0,8
3. kvartil	5,7	5,2	5,2	5,0	4,9
Mediaan	2,7	2,1	2,4	2,3	2,2
1. kvartil	0,6	0,6	0,6	0,8	0,7

Allikas: Statistikaamet; autori arvutused

Varude kasutamise efektiivsuse hindamiseks (vt tabel 6), tuleb see suhtarv arvutada müügitulu alusel, mitte müüdnud kaupade kulu järgi. Seda põhjusel, et nii on Statistikaamet arvutanud ning vastasel juhul ei ole võimalik tulemusi omavahel võrrelda. Võrreldes teiste Eesti sarnaste ettevõtetega on küllaltki stabiilselt hästi enda varusid kasutanud Sugar ja Maasikas, mis on iga aasta üle keskmise. Iga aastaga aina kehvemaks on läinud Mirage'i varude kasutamise efektiivsus, mis on tingitud iga aasta langevast müügitulust, kui samal ajal varude kogus on aastate lõikes sarnane. Viimasel aastal on Vaarika varude kasutamine läinud oluliselt ebaefektiivsemaks, mis on tulnud sellest, et võrreldes 2015 aastaga on varude maht kolmekordistunud, kuid müügitulu saadud kaks korda vähem kui eelmisel aastal. Selle põhjus võib olla ööklubi juhtiva ettevõtte üleminek ühelt firmalt teisele, millest uuel ei ole veel alguses oskust osta optimaalses koguses varusid.

Tabel 6. Varude käibekordaja valitud ööklubidel ja Statistikaameti andmetel aastate 2012-2016 kohta (kordades)

	2012	2013	2014	2015	2016
Mirage	49,2	32,3	17,4	8,2	9,8
Sugar	57,9	53,1	45,4	36,7	30,8
Vaarikas	Ei tegutsenud	Ei saa	22,5	25,9	6,0
Maasikas	47,2	37,6	36,5	37,4	36,5

3. kvartiil	72,6	62,8	51,0	56,8	62,3
Mediaan	29,8	30,0	20,7	24,1	27,1
1. kvartiil	10,0	10,7	8,5	10,0	12,6

Allikas: Statistikaamet, autori arvutused

Põhivara efektiivse kasutamise üle otsustamiseks on arvatud põhivara käibekordajad (vt tabel 7), kuid Statistikaamet seda samamoodi ei arvuta ja valemile ka üldtunnustatud kriteeriumit olemas ei ole, mistõttu on tulemusi võimalik võrrelda vaid klubide vahel. Mirage'i väga kõikum põhivara käibekordaja on tingitud iga aasta oluliselt vähenenud põhivarast, mis aastateks 2015 ja 2016 jõudis nullini. Sugari ühtlase põhivara efektiivsuse põhjus viimastel aastatel tuleb ühtlaselt langevast müügitulust ja põhivara jääkväärtusest. Kuni viimase aastani Vaarika põhivara kasutamise efektiivsus tõuseb, kuid 2016 on nende müügitulu on ligi kaks korda väiksem kui üle-eelmisel aastal, mis muudab ka põhivara oluliselt ebaefektiivsemaks. Põhivara kasutamises on küllaltki ebaefektiivne Maasikas. Seda põhjusel, et aastal 2013 väljastati juriidilisele isikule suur laen, mille pikaajalist osa kajastatakse põhivara all. Pärnu klubidel moodustub põhivara vaid materiaalsest põhivarast. Täpsemat materiaalse põhivara koosseisu majandusaasta aruannete lisades välja toodud ei ole.

Tabel 7. Põhivara käibekordaja valitud ööklubidel aastate 2012-2016 kohta (kordades)

	2012	2013	2014	2015	2016
Mirage	47,2	95,7	219,2	Ei saa	Ei saa
Sugar	16,9	10,8	12,6	12,1	12,4
Vaarikas	Ei tegutsenud	3,1	16,8	28,0	6,6
Maasikas	17,5	4,1	1,7	3,6	1,3

Allikas: autori arvutused

Rentaabluse mõõtmiseks kasutatakse esmalt laialt levinud müügikäibe puhasrentaablust (tabel 8). Sellelt on näha, et üldiselt on Eestis toitlustus- ja majutusasutustel küllaltki madal müügikäibe puhasrentaablus, kuid vaadeldavatel ööklubidel kasumis oldud aastatel on olnud see suhtarv oluliselt üle kolmanda kvartiili. See näitab, et võrreldes teiste sarnaste ettevõtetega on valimis olevad ööklubid on suhteliselt väiksemad kulud võrreldes müügikäibega. Seetõttu on märkimisväärne, et kasumis oldud aastatel on Pärnu klubide kulusid väga hästi juhitud ning ühtegi viidet ei ole ohule, et müügikäibe puhasrentaabluse võib peagi olla negatiivne. Kõrge näitaja võis klubidele viidata, et neil on tugev kulude

kontrollimise võime ning sellest tulenevalt võisid klubid langetada liigselt kulukaid ja ebaotstarbekaid otsuseid, mis viisid nad kahjumisse ning sellest tulenevalt ka müügitulu puhasrentaabluse negatiivseks. Selle suhtarvu optimaalselt suurust on keeruline öelda, sest see erineb tegevusvaldkonniti oluliselt. Viimastel aastatel on kõige halvemini läinud Mirage'il, mille müügikäibe puhasrentaablus on kahjumist tulenevalt oluliselt alla nulli. Maasikas on terve vaadeldava perioodi olnud väga kõrge müügitulu puhasrentaablusega.

Tabel 8. Müügikäibe puhasrentaablus valitud ööklubidel ja Statistikaameti andmetel aastate 2012-2016 kohta (protsentides)

	2012	2013	2014	2015	2016
Mirage	28,6	33,0	15,3	-35,8	-89,8
Sugar	17,5	14,6	12,3	-6,3	-3,0
Vaarikas	Ei tegutsenud	-6,7	-37,8	-7,3	11,8
Maasikas	12,9	14,8	30,0	30,5	24,7
3. kvartil	9,4	7,7	8,3	6,8	8,0
Mediaan	2,6	0,5	1,0	1,3	2,2
1. kvartil	-2,0	-2,2	-3,1	-1,9	0,0

Allikas: autori arvutused; Statistikaamet

Vaadates omanike vara kasutamise efektiivsust ehk omakapitali rentaablust, siis on see kõikidel klubidel aja jooksul vähenenud (vt tabel 9). Vaarika negatiivse omakapitali tõttu ei ole ROEd aastatel 2013-2015 võimalik arvutada, kuid viimasel aastal on uus klubi majandav ettevõtte suutnud jõuda klubiga kasumisse ning ka omakapitali nõuetele vastavaks muutnud. Tabelist 9 on näha, et kasumis olnud aastatel on omanike vara kasutatud teiste sarnaste ettevõtetega võrreldes küllaltki hästi, täpsemalt on igal kasumis olnud aastal ROE olnud mediaani ja kolmanda kvartiili vahel, jäädes enamasti viimase lähedale. Eriti kõrge näitaja on Mirage'il aastal 2012, mille põhjus on küllaltki madalas omakapitalis, mis omakorda on põhjustatud eelmiste perioodide kahjumist. Kõrge ROE näitab, et ettevõtte ei vaja väliseid finantseeringuid vaid suudab enda tegevust finantseerida endale kuuluva raha eest. Kasumis olnud aastatel on ettevõtte juhtkond omanike raha efektiivselt kasutanud, mistõttu on klubidesse investeerimine omanikele ära tasunud ja võib motiveerida investoreid ka hiljem enda raha kõrge ROEga klubidesse paigutama. Samas kahjumiga lõppenud aastatel on klubid olnud enamasti olulisel määral alla esimese kvartiili, mis on madal tulemus. Näiteks 2016 aastal oli Mirage'i kahjum pea sama suur kui omakapital, mis näitab väga halba omanike raha kasutamist. Kõikide Pärnu

klubide viimaste aastate kahjumite tõttu võib kokkuvõttes öelda, et omanike raha ei kasutata efektiivselt.

Tabel 9. Omakapitali rentaablus valitud öoklubidel ja Statistikaameti andmetel aastate 2012-2016 kohta (protsentides)

	2012	2013	2014	2015	2016
Mirage	139,4	66,0	18,2	-21,6	-93,9
Sugar	36,1	23,2	16,1	-7,4	-2,9
Vaarikas	Ei tegutsenud	Ei saa	Ei saa	Ei saa	22,4
Maasikas	59,1	61,9	57,4	35,4	20,1
3. kvartiil	52,6	53,1	35,5	32,5	42,1
Mediaan	13,8	9,1	5,4	7,3	12,0
1. kvartiil	-4,8	-6,2	-15,7	-4,5	0,7

Allikas: autori arvutused; Statistikaamet

Ettevõtte varadesse tehtud investeeringute tasuvust ehk varade rentaablust (tabel 10) mõeldakse sarnaselt omakapitali rentaablusele aruandeaasta kasumit arvesse võttes, mistõttu on paljud aastad Pärnu klubide jaoks ka varadesse tehtud investeeringute osas negatiivsed. Üldiselt langev varade investeeringu tasuvus kõikidel klubidel aasta-aastalt. Selgub, et kõikidel kasumiga lõppenud aastatel on valimis olevad öoklubid olnud erakordselt kasuliku varade investeeringuga, sest neil aastatel on ROA olnud üle kolmanda kvartiili. Vaarika 2014 erakordselt madala varade investeeringu põhjustas 2013 aastast ligi kuus korda madalam aruandeaasta kahjum. See omakorda oli põhjustatud peamiselt järsult tõusnud „mitmesugustest tegevuskuludest“ kuid ka „muudest ärikuludest“, mida 2014 aasta majandusaasta aruandes selgitatud ei ole ning nii laia kululiigi sisu on keeruline oletada. Majandusaasta tegevusaruande kohaselt on kahjumi põhjus tegevuse alustamisega seotud kuludes (Äripäeva Infopank, 2017).

Tabel 10. Varade rentaablus valitud öoklubidel ja Statistikaameti andmetel aastate 2012-2016 kohta (protsentides)

	2012	2013	2014	2015	2016
Mirage	87,0	60,1	18,6	-22,6	-86,9
Sugar	32,3	21,5	15,0	-7,0	-2,8
Vaarikas	Ei tegutsenud	-15,0	-208,5	-54,1	18,5
Maasikas	32,5	28,9	39,0	26,3	18,8
3. kvartiil	20,3	17,4	15,3	13,4	13,1
Mediaan	4,1	2,0	2,0	2,5	3,6

1. kvartiil	-4,7	-4,6	-6,5	-3,7	0,0
-------------	------	------	------	------	-----

Allikas: autori arvutused; Statistikaamet

Viimase suhtarvu rühmana vaadatakse kapitali struktuuri suhtarve. Esimesena arvutatakse võlakordaja, et teada saada, kui suurel määral on ettevõtted finantseeritud võõrvahenditega. Tabelist 11 on näha, et üldiselt Eesti sarnastel majutus- ja tootlust pakkuvatel ettevõtetel on võlakordaja suurem kui valimis oleval neljal ööklubil. Peale Vaarika jäävad teised ööklubid pea-aegu iga aasta alla esimese kvartiili.

Tabel 11. Võlakordaja valitud ööklubidel ja Statistikaameti andmetel aastate 2012-2016 kohta (kordades)

	2012	2013	2014	2015	2016
Mirage	0,38	0,09	-0,02	-0,05	0,07
Sugar	0,11	0,07	0,06	0,05	0,05
Vaarikas	Ei tegutsenud	1,12	3,37	3,73	0,17
Maasikas	0,45	0,53	0,32	0,26	0,06
3. kvartiil	0,84	0,85	0,88	0,85	0,85
Mediaan	0,43	0,48	0,39	0,47	0,45
1. kvartiil	0,26	0,32	0,33	0,28	0,27

Allikas: autori arvutused; Statistikaamet

Teise suhtarvuna vaadatakse intresside kattekordajat (vt tabel 12). Vaadeldava perioodi jooksul on laenu võtnud vaid Maasikas ja Vaarikas, kuid kuna Maasikas sai laenu 0% intressiga, siis ei saa seda arvutamisel kasutada. Vaarikas võttis laenu aastal 2014 ja pole seda vaadeldava perioodi jooksul tagasi maksnud, kuid aastatel 2014 ja 2015 oli ettevõtte kahjumis, mistõttu TIE suhtarvu nendel aastatel arvutada ei ole otstarbekas. Vaarika võetud laenu intress aastal 2016 on 143 eurot, mida ärikasum ületab 143 kordselt, mistõttu ei ole kreditoridel ohtu, et intressid jääksid tasumata. Teiste sarnaste ettevõtetega võrreldes on Vaarikas üle kolmanda kvartiili, mis näitab väga head intresside maksmise võimet. Ülejäänud ööklubid pole aastatel 2012-2016 laenu võtnud.

Tabel 12. Intresside kattekordaja Statistikaameti andmetel aastate 2012-2016 kohta (kordades)

	2012	2013	2014	2015	2016
3. kvartiil	28,04	15,39	20,21	26,72	22,66
Mediaan	3,35	3,63	2,65	10,43	7,85
1. kvartiil	0,85	-0,23	-5,07	1,71	2,04

Ettevõtete suhtarvude analüüsiks arvatati kümme erinevat nelja kategooriasse kuuluvat suhtarvu, et välja selgitada milles on Pärnu ja Tartu ööklubid edukad ja milles mitte. Selgus, et kuigi Pärnu klubide on viimasel ajal pigem kahjumis, siis on neil ka mõned näitajad head. Oluline roll finantsanalüüsil on ka juurdehindluse protsendi arvutamine. Valitud ööklubide tulu tuleb nii jookide kui piletite müügist. Kuna võib eeldada, et jookide juurdehindluse protsent ja piletite hind on väga erinev, siis ei saa arvutamiseks kasutada müügitulu, kuhu on mõlemast saadud tulu kokku liidetud. Täpsema ülevaate tehtud arvutustest annab järgmine alapeatükk.

2.4. Järeldused ja ettepanekud

Käeoleva lõputöö eesmärk oli viia läbi finantsanalüüs, et välja selgitada, millest on tingitud Pärnu ööklubide aasta-aastalt langev finantsiline võimekus aastatel 2012-2016. Selle välja selgitamiseks viidi läbi horisontaal- ja vertikaalanalüüs bilansile ning kasumiaruandele ning lisaks ka suhtarvude analüüs. Lisaks toodi võrdluseks Tartus tegutsev ööklubi Maasikas, mille finantsiline tulemuslikkus on valitud aastatel püsinud ühtlaselt heal tasemel.

Pärnu linna külastatavate turistide arv ja ööbitud ööde arv on aastatel 2012-2016 iga aasta tõusnud, kuid samal ajal on Pärnu ööklubide müügitulu ning kasum langenud. Selles võib järeldada, et ilmselt ööklubide külastamine ei ole turistide jaoks huvipakkuv meelelahutuse viis, millega Pärnus olles tegeleda. Samas üldlevinud arvamuse kohaselt on Pärnu suurel määral turistide poolt mõjutatud. Võib eeldada, et sama on ka ööklubid arvanud ja sellest tulenevalt turundusstrateegia valinud, kuid tundub, et see pigem ei ole edukas lähenemine. Ilmselt ei ole Pärnust aina enam külastama hakanud turistid ööklubidest huvitunud, mille põhjus omakorda võib olla turistide kõrges eas. Samas on Pärnus aastate jooksul suurenenud sarnaste ettevõtete arv, mis tähendab, et konkurents on aastate jooksul suurenenud ning see põhjendab finantsilise tulemuslikkuse langust. Arvestades, et Pärnusse ei ole viimastel aastatel uusi ööklubisid lisandunud, võib eeldada, et kohalike huvi ööklubi poolt pakutavate teenuste vastu on vähenenud ning kliendid on pöördunud teiste sarnaste meelelahutusasutuste poole. Klientide huvi langusele viitab ka

asjaolu, et näiteks Tartus on viimaste aastate jooksul ukсед sulgenud mitmed ööklubid. Teine oluline põhjus, mis mõjutab alkoholi tarbimist on selle hind, mida omakorda peamiselt mõjutab alkoholiaktsiis. Tabelist 13 on näha, kuidas Alkoholi-, tubaka-, kütuse- ja elektriaktsiisi seaduse (ATKEAS) paragrahvi 46 järgi on erinevate alkoholide aktsiis vaadeldava perioodi jooksul iga aasta tõusnud (Alkoholi-, tubaka-, kütuse- ja elektriaktsiisi seadus, 2002). Seetõttu on klubides müüdav alkohol aasta-aastalt kallim, mistõttu kliendid võivad eelistada enne klubisse minekut kodus odavamalt alkoholi tarbimist. Seega klubisse jõudes ostetakse kohapeal vähem alkoholi, ning kuna see on üks klubide peamisi müügiartikleid, siis nende müügi vähenemine mõjutab klubide finantsseisu väga olulisel määral. Alkoholiaktsiisi iga-aastane suurenemine selgitab, miks vaadeldava perioodi alguses läks ööklubidel oluliselt paremini kui viimastel aastatel.

Tabel 12. Erinevate alkoholsete jookide aktsiisimäära muutus aastatel 2012-2016 (eurot hektoliitri kohta)

Alkoholi liik	2012	2013	2014	2015	2016
Õlu	5,70	6,00	6,28	7,22	8,30
Kääritatud jook ja vein, mille etanoolisisaldus on kuni kuus (kaasa arvatud) mahuprotsenti	33,30	34,97	36,71	42,22	48,55
Kääritatud jook, mille etanoolisisaldus on üle kuue mahuprotsendi	76,80	80,64	84,67	97,37	111,98
Vein, mille etanoolisisaldus on üle kuue mahuprotsendi	76,80	80,64	84,67	84,67	111,98
Vahetoode	164,00	172,20	180,81	207,93	239,12
Muu alkohol	14,90	15,65	16,43	18,89	21,72

Allikas: ATKEAS § 46, autori koostatud

Võrreldes Pärnu klubide langevat müügitulu Maasika enam-vähem stabiilse tuluga, tuleks leida erinevusi nende klubide vahel, mis selle võivad põhjustada. Üks erinevusi võib olla asjaolu, et Maasikasse pääsevad alates 21 aastased. See omakorda tähendab, et sellises vanuses inimestel on tavaliselt stabiilne töö ning sellest tulenevalt rohkem materiaalseid võimalusi meelelahutusele kulutada, mis omakorda võimaldab Maasikal enda tooteid müüa kallima hinnaga. Kuna Pärnu ööklubidesse pääseb alates täisealiseks saamisest, siis on tegu klientidega, kes on hinna suhtes tundlikumad ning võivad erinevatel põhjustel, näiteks üldise inflatsiooni tõttu, otsustada soodsamate alternatiivide kasuks. Seega saab

Maasikasse sissepääsuks nõuda klientidelt pileti ostmist, samas kui 18+ klubidel on mõttekam võimalikult tihti tasuta sissepääsuga pidusid korraldada. Seetõttu võib väita, et Pärnu öoklubide kliendid on ilmselt hinnatundlikumad, samas kui Maasika veidi vanemad kliendid saavad jätkata meelelahutusele raha kulutamist ka pärast mõningat hinnatõusu.

Mitmel juhul sai finantsiline kahjumlikkus alguse just aastate jooksul langevast müügitulust, kuid samas selgus analüüsist ka muid põhjuseid, mis võivad sagedast kahjumit mõjutada. Likviidsus- ja maksevõime suhtarvude analüüsist selgus, et ettevõtetes ületab käibevara lühiajalised kohustised väga erinev arv kordi vaadeldava perioodi jooksul. Varasid ja põhivarasid on klubid kasutanud pigem efektiivselt ja sellega tuleks jätkata. Varude kasutamine on klubidele pigem probleemne, mistõttu tasuks sellele tähelepanu pöörata, sest varude müügist tuleb öoklubidele suur osa käibest. Seega peaksid varud olema õiges koguses ostetud, kiiresti liikuma ning vältima peaks võimalikku varude vananemist. Rentaablussuhtarvudest selgus, et kasumis oldud aastatel on klubid olnud teiste sarnaste ettevõtetega võrreldes keskmisest edukamad, mistõttu potentsiaali omanikele kasulik olla on, kui kulusid suudetaks kontrollida nii, et ettevõtte korralikult kasumisse jääksid. Kapitali struktuuri hinnates on näha, et valimis olevad klubid ega teised sarnased ettevõtted ei eelista võlgu olla. See tähendab, et laene ei kasutata ning ostetud toodete ja teenuste eest tasutakse kiiresti. Suuremate investeeringute jaoks seda ilmselt on vaja teha, kuid selle eelduseks on positiivne rahavoog, mida 2016 aasta seisuga pooltel klubidel ei ole.

Analüüsist selgusid mitmed punktid, millele öoklubid peaksid rohkem tähelepanu pöörama. Tegemist on nii finantsiliste soovitustega, kui ka soovitustega enda kliente paremini tundma õppida, et oleks võimalik turundust paremini korraldada. Samas tuleb märkida, et oli teiste sarnaste ettevõtetega võrreldes ka väga häid näitajaid.

KOKKUVÕTE

Käesoleva lõputöö eesmärk oli välja selgitada, miks viis aastat tagasi heade finantstulemustega Pärnu ööklubid on aasta-aastalt saanud aina kehvemaid finantstulemusi. Võrdluseks oli toodud Tartu ööklubi Maasikas, mis on ainus klubi Tartus, mille kohta oli võimalik saada sama perioodi kohta majandusaasta aruandeid. Tartus on pikaajaliselt (ehk olemas vähemalt viis majandusaasta aruannet) tegutsenud ka veel ööklubi Illusioon, kuid see kustutati registrist aastal 2017. Teised Tartu ööklubid on tegutsenud liiga vähe aastaid, et nende põhjal järeldusi teha, või pole võimalik täpselt aru saada, kas tegemist on ööklubiga või lihtsalt mõne sarnase meelelahutusasutusega. Kuna Pärnu on suvel populaarne turistide seas, siis eeldusel, et enamus neist ööbivad majutusasutustes, vaadati ka Eesti Statistikaameti andmebaasist andmeid Pärnus ööbivate turistide kohta. Täpsemalt kasutati andmeid Pärnu majutusasutustes ööbitud ööde ja ööbinud turistide arvu muutuse kohta vaadeldaval perioodil ehk aastatel 2012-2016. Lisaks otsiti andmeid ka teiste toitu ja jooki pakkuvate ettevõtete kohta ehk tuginedes Statistikaameti kokkuvõtvale väljaandele kirjeldati sarnaste ettevõtete arvu, müügitulu ning investeringuid.

Lõputöö esimene peatükk keskendus teooriale. See algas finantsanalüüsi ja majandusaasta aruannete olemuse selgitamisega. Seejärel kirjeldati, kuidas kasutada Statistikaameti andmebaasidest saadaolevat informatsiooni. Seejärel kirjutati täpsemalt toitlustus- ja meelelahutusettevõtete eripärast teiste ettevõtetega võrreldes ning viimaks toodi välja kõik finantsanalüüsi meetodid (horisontaal- ja vertikaalanalüüs ning suhtarvude valemid), mida töö empiirilises osas kasutati.

Teine peatükk algas valitud ööklubide ehk Pärnus Sugari, Mirage'i ja Vaarika ning Tartus Maasika lühikirjeldusega tuginedes nende kodulehekülgedelt ja majandusaasta aruannetest saadaolevale informatsioonile. Sellele järgnes Eesti Statistikaameti andmebaasidest saadud info ööbimiste kohta Pärnu linnas. Sellest on näha, et Pärnus veedetud ööde arv ja samas on ka Pärnus ööbivate inimeste arv on vaadeldaval perioodil igal aastal kasvanud, mille järgi võiks eeldada, et kuna turiste on aina rohkem ja nad jäävad linna iga aasta kauemaks, siis võiksid nad ühel hetkel ka ööklubidesse jõuda. Edasi uurides selgus, et kuigi turiste, kes võiksid ööklubides käia, on rohkem, siis on ööklubidel ka konkurent rohkem, sest toitu ja jooke serveerivate ettevõtete arv on suurenenud ligi kaks korda. Samuti on vaadeldaval perioodil iga aasta kõikide alkoholiliikide aktsiisimäär tõusnud, mis omakorda mõjutab müüdava alkoholi hinda ning sellest tulenevalt tõenäoliselt klientide võimet alkoholi osta.

Kasumiaruande ja bilansi horisontaal- ja vertikaalanalüüsist oli näha, et Pärnu ööklubide müügitulu ja kasum on üldiselt iga aasta langenud, samas kui Tartu ööklubi on säilitanud küllaltki stabiilse müügitulu aastate lõikes ning hea majandusaasta kasumi. Vaarika küllaltki suured kulud on vähemalt osaliselt põhjendatavad asutamisega seotud kuludega, kuid samas need iga aasta tõusvad, kuni uue klubi juhtima hakanud ettevõtte tulekuni. Vaarika erinevate omanike majandusaasta aruannetes ei ole täpsemalt omanike vahetuse kohta kirja pandud. Teada on ainult, et uue omaniku eelmiste aastate põhitegevusala oli reklaamide paigaldamine. Vaadeldaval perioodil on pooltel aastatest Pärnu klubid kahjumis, samas, kui Maasikas on igal aastal kasumis ning on, erinevalt Pärnu klubidest, mõnel aastal dividendegi välja maksnud. Bilansi analüüsist on näha, et aastate lõikes bilansimahu suurimad mõjutajad on Pärnu klubidel raha ja aruandeaasta kasumi muutus, kuid Maasikas on vaadeldavatel aastatel ka suurema summa laenu väljastanud. Samas bilansi vertikaalanalüüs näitas, et ettevõtete bilansid on küllaltki sarnase struktuuriga ning nende põhjal erinevusi leida on keeruline.

Suhtarvude analüüs arvatati kümme erinevat likviidsus- ja maksevõime, efektiivsuse, rentaabluse ja kapitali struktuuri suhtarvu, mille valimiseks kasutati nelja erinevat käesolevale lõputööle sarnast teadusartiklit. Likviidsus- ja maksevõime suhtarvud näitasid, et enda lühiajaliste kohustiste tasumisega Pärnu ja Tartu ööklubid on läinud ajas

võimekamaks ning viimasel aastal probleeme ei ole. Pigem ületasid käibevarad liigselt lühiajalisi kohustisi, mis võib viidata raha ebaotstarbekale kasutamisele. Efektiivsussuhtarvude arutamise tulemusena on näha, et vara ja varusid on ööklubid iga aasta kasutanud aina ebaefektiivsemalt, kuna nende kasutamise tipphetk oli enamikel klubidel aastal 2012 ehk vaadeldava perioodi alguses. Teiste ettevõtetega võrreldes kasutasid Pärnu ja Tartu klubid varasid ja põhivara pigem efektiivselt, kuid varude kasutamises olid üldiselt edukamad teised Eesti majutust ja toitlustust pakkuvad ettevõtted. Müügikäibe puhasrentaablust oli keeruline hinnata, kuid seda oli taaskord võimalik võrrelda teiste sarnaste ettevõtetega, millel on aastate jooksul olnud küllaltki madal näitaja. Aastatel, kui klubid olid kasumis, olid nende müügikäibe puhasrentaablus alati üle kolmanda kvartiili. Kuna rentaablussuhtarvude arutamiseks kasutatakse aruandeaasta kasumit, mis valitud ettevõtetel on paljudel aastatel kahjum, siis pole ka mitme aastal omanike vara ega ettevõtete varadesse tehtud investeeringud tasuvad, kuid samas kui aasta on olnud kasumlik, siis on see teiste sarnaste ettevõtetega võrreldes olnud väga kasumlik. Kapitali struktuuri suhtarvude arvutustest selgub, et võla osakaal on üldiselt väga väike nii Pärnu ja Tartu ööklubidel kui ka sarnastel ettevõtetel. Selgus, et klubidel on hea intresside maksevõime.

Lõputöö arvutustest selgus, et ööklubidel on nii tugevaid kui nõrkasid külgi. Viimastel aastatel läheb Pärnu ööklubidel halvasti, kuid ilmselt oleks võimalik olukorda paremaks muuta. Selleks peaksid ööklubid siseinfot teades läbi viima põhjalikuma analüüsi, mis aitaks välja selgitada, millele peaks tähelepanu pöörama. Arvestades, et igal ööklubil on umbes kaks omanikku, siis vaadates kasumis olevad aastaid, tundub ööklubi pidamine väga tulus ning küllaltki lihtsa ärimudeli põhjal tegutsev ettevõtmine. Seetõttu tasub omanike seisukohalt vaadates kindlasti olukorra parandamisega kiiresti tegelema hakata.

VIIDATUD ALLIKAD

- Abraham, R., Harris, J. & Auerbach, J. (2016). IPO performance at announcement and in the aftermarket. *Journal of Economic Studies*, Vol. 43 Issue: 4, pp.574-586, <https://doi.org/10.1108/JES-04-2015-0062>
- Abraham,R., Harris,J. & Auerbach, J. (2015). IPO performance at announcement and in the aftermarket. *Journal of Economic Studies*, Vol. 43 Issue: 4, pp.574-586, <https://doi.org/10.1108/JES-04-2015-0062>
- Alkoholi-, tubaka-, kütuse- ja elektriaktsiisi seadus. (2002). RT I 2007, 45, 319. Loetud aadressil <https://www.riigiteataja.ee/akt/ATKEAS>
- Alver, L. & Alver, J. (2017). *Finantsarvestus*. Tallinn: Tallinna Raamatutrükikoda
- Baker, K., & Powell, G. (2009). *Understanding Financial Management: A Practical Guide*. Retrieved from books.google.com
- Bangs, D. (2010). *A Crash Course on Financial Statements*. Retrieved from books.google.com
- Bauman, M. P. (2013). The adequacy of fixed asset disclosures under U.S. GAAP. *Research in Accounting Regulation* 25 (2013) 149–156. <http://dx.doi.org/10.1016/j.racreg.2013.08.002>
- Bhandari, S. B. & Iyer, R. (2013). *Predicting business failure using cash flow statement based measures*. *Managerial Finance*, Vol. 39 Issue: 7, pp.667-676, <https://doi.org/10.1108/03074351311323455>
- Brigham, E. F. & Houston, J. F. (2013). *Fundamentals of Financial Management*. Retrieved from books.google.com
- Chen, M-H. (2010). The economy, tourism growth and corporate performance in the Taiwanese hotel industry. *Tourism Management* 31 (2010) 665–675. [doi:10.1016/j.tourman.2009.07.011](https://doi.org/10.1016/j.tourman.2009.07.011)

- Cuccia, T. & Rizzo, I. (2010). Tourism seasonality in cultural destinations: Empirical evidence from Sicily. *Tourism Management* 32 (2011) 589-595. doi:10.1016/j.tourman.2010.05.008
- Demonstrating Value. (2013). Retrieved from <http://www.demonstratingvalue.org/sites/default/files/resource-files/Financial%20Ratio%20Analysis%20Dec%202013.pdf>
- Drake, P. P., Fabozzi, F. J. (2013). *Analysis of Financial Statements*. Retrieved from books.google.com
- Gibson, C.H. (2011). *Financial Reporting & Analysis: Using Financial Accounting Information*. Retrieved from books.google.com
- Greene, C. L. (2011). *Entrepreneurship: Ideas in Action*. Retrieved from books.google.com
- Hançerlioğulları, G., Şen, A. & Aktunç, E. A. (2016). Demand uncertainty and inventory turnover performance: An empirical analysis of the US retail industry. *International Journal of Physical Distribution & Logistics Management, Vol. 46 Issue: 6/7, pp.681-708*. <https://doi.org/10.1108/IJPDLM-12-2014-0303>
- Higgins, R. C. (2012). *Analysis for Financial Management*. Retrieved from [http://dspace.elib.ntt.edu.vn/dspace/bitstream/123456789/7693/1/Analysis%20for%20Financial%20Management%2010th%20Edition%20\(2011\).pdf](http://dspace.elib.ntt.edu.vn/dspace/bitstream/123456789/7693/1/Analysis%20for%20Financial%20Management%2010th%20Edition%20(2011).pdf)
- Kim, D. J. (2006). A Comparative Study of Financial Ratios between Hotels and Restaurants. *International Journal of Tourism Sciences*, 6:1, 95-106, DOI: 10.1080/15980634.2006.11434589
- Kim, S., Lee, S. & Kim, J. (2011). Relationship between the financial crisis of Korean construction firms and macroeconomic fluctuations. *Engineering, Construction and Architectural Management, Vol. 18 Issue: 4, pp.407-422*, <https://doi.org/10.1108/09699981111145844>
- Kim, W. G. & Ayoun, B. (2005). Ratio Analysis for the Hospitality Industry: A cross Sector Comparison of Financial Trends in the Lodging, Restaurant, Airline and Amusement Sectors. *Journal of Hospitality Financial Management. Vol 13 Issue 1*.
- Kimmel, P. D., Weygandt, J. J. & Kieso, D. E. (2013). *Accounting: Tools for Business Decision Making*. Retrieved from books.google.com

- Kremer, C. (2019). *Finantsalane pädevus*. Tallinn: Äripäev
- Kütt, J. (2009). *Sissejuhatus raamatupidamisse*. Tallinn: Külim
- Lee, S. M., Noh, Y., Choi, D. & Rha, J. S. (2014). The effect of ISO 14001 on equity structure. *Industrial Management & Data Systems*, Vol. 114 Issue: 6, pp.979-991, <https://doi.org/10.1108/IMDS-01-2014-0021>
- Mao, Z. & Gu, Z. (2008). The Relationship Between Financial Factors and Firm Performance: Empirical Evidence from U.S. Restaurant Firms. *Journal of Foodservice Business Research*, 11:2, 138-159. DOI: 10.1080/15378020801995564
- Mohana, R. P. (2011). *Financial Statement Analysis and Reporting*. Retrieved from books.google.com.
- Nicoleta-Cornelia, B., Sorina-Geanina, M., Mihaela, C.D. & Rodica, D. (2012). Accounting and extra-accounting information - valences in meeting the financial analysis. *Procedia - Social and Behavioral Sciences* 62 (2012) 531 – 535. doi: 10.1016/j.sbspro.2012.09.087
- Otsus-Carpenter, M. (2010). *Väikeettevõtte raamatupidamine*. Tallinn: Äripäev
- Pinson, L. (2008). *Anatomy of a Business Plan: The Step-by-Step Guide to Building a Business and Securing Your Company's Future*. Retrieved from books.google.com
- Petrevska, B. (2013). Empirical analysis of seasonality patterns in tourism. *Journal of Process Management – New Technologies*, International Vol. 1, No.2, 2013
- Raamatupidamise seadus. (2002). *Riigi Teataja I*, 102, 600. Loetud aastressil <https://www.riigiteataja.ee/akt/127122016003>
- Reingle, J. R., Thombs, D., Weiler, R., V. J., Dodd, R. J. O'Mara & S. Pokorny. (2009). An Exploratory Study of Bar and Nightclub Expectancies. *Journal of American College Health* 57(6):629-37. DOI: 10.3200/JACH.57.6.629-638
- Rossello, J. & Sanso, A. (2017). Yearly, monthly and weekly seasonality of tourism demand: A decomposition analysis. *Tourism Management* 60 (2017) 379-389. DOI: 10.1016/j.tourman.2016.12.019
- Sahar, M. E. & Vaez, S. A. (2013). Information Asymmetry and Financing Decisions: Evidence from Iran Stock Exchange. *International Journal of Academic Research*

- in Accounting. Vol. 3, No.3, July 2013, pp. 105–110.
<http://dx.doi.org/10.6007/IJARAFMS/v3-i3/41>
- Schmidlin, N. (2014). *The Art of Company Valuation and Financial Statement Analysis: A Value Investor's Guide with Real-life Case Studies*. Retrieved from books.google.com
- Sinha, G. (2012). *Financial statement analysis*. Retrieved from books.google.com
- Skinner, H., Moss, G. & Parfitt, S. (2005). Nightclubs and bars: what do customers really want?. *International Journal of Contemporary Hospitality Management, Vol. 17 Issue: 2, pp.114-124*. <https://doi.org/10.1108/09596110510582314>
- Staff, A. (2011). *Benchmarking Performance Indicators for Water and Wastewater Utilities*. Retrieved from books.google.com
- Statistikaamet. (s.a.). EM024: Ettevõtete asendikeskmised suhtarvud (kvartiilid, mediaan) tegevusala (EMTAK 2008) järgi [andmebaas]. Loetud aadressil [http://pub.stat.ee/px-web.2001/Dialog/varval.asp?ma=EM024&ti=ETTEV%D5TETE+ASENDIKESKMISED+SUHTARVUD+\(KVARTIILID%2C+MEDIAAN\)+TEGEVUSALA+\(EMTAK+2008\)+J%C4RGI&path=../Database/Majandus/03Ettevetete_majandusnaitajad/04Ettevetete_suhtarvud/02Aastastatistika/&lang=2](http://pub.stat.ee/px-web.2001/Dialog/varval.asp?ma=EM024&ti=ETTEV%D5TETE+ASENDIKESKMISED+SUHTARVUD+(KVARTIILID%2C+MEDIAAN)+TEGEVUSALA+(EMTAK+2008)+J%C4RGI&path=../Database/Majandus/03Ettevetete_majandusnaitajad/04Ettevetete_suhtarvud/02Aastastatistika/&lang=2)
- Statistikaamet. (s.a.). TU110: Majutukohtade mahutatavus, majutatud ja majutatute ööbimised maakonna järgi [andmebaas]. Loetud aadressil http://pub.stat.ee/px-web.2001/Dialog/varval.asp?ma=TU110&ti=MAJUTUSKOHTADE+MAHUTATAVUS%2C+MAJUTATUD+JA+MAJUTATUTE+%D6%D6BIMISED+MAAKONNA+J%C4RGI&path=../Database/Majandus/23Turism_ja_majutus/02Majutus/&lang=2
- Statistikaamet. (2014). *Mõisted*. Loetud aadressil http://pub.stat.ee/px-web.2001/Database/Majandus/03Ettevetete_majandusnaitajad/04Ettevetete_suhtarvud/02Aastastatistika/EM_0240.htm
- Statistikaamet. (2017). *Majanduse ja tööturu trendid*. Loetud aadressil https://www.stat.ee/publication-download-pdf?publication_id=44115
- Stelmak, I. (2013). *Juhi ja ettevõtja raharaamat: ettevõtte ja finantsidest lihtsalt ja selgelt*. Tallinn: Six Apples

- Structure. *Industrial Management & Data Systems*, Vol. 114 Issue: 6, pp.979-991.
<https://doi.org/10.1108/IMDS-01-2014-0021>
- Tesone, D. V. (2010). Principles of Management for the Hospitality Industry. Retrieved from books.google.com
- Tracy, A. (2012). *Ratio Analysis Fundamentals: How 17 Financial Ratios Can Allow You to Analyse any Business on the Planet*. Retrieved from books.google.com
- Tóth, M., Čierna, Z., & Serenčėš, P. (2013). *Benchmark values for liquidity ratios in Slovak agriculture*. *Acta Scientiarum Polonorum. Oeconomia*, 12(3), 83–90.
- Villems, T. (2007). *Majandusaasta aruande koostamine*. Tallinn: Pandekt
- Wang, D. & Zhou, F.X. (2016) The Application of Financial Analysis in Business Management. *Open Journal of Business and Management*, 4, 471-475.
<http://dx.doi.org/10.4236/ojbm.2016.43048>
- Weaver, S. C. (2012). *The Essentials of Financial Analysis*. Retrieved from books.google.com
- Williams, C. (2007). Research Methods. *Journal of Business & Economic Research*. Volume 5, Number 3.
- Äripäeva Infopank. (2017). Loetud aadressil <https://infopank.ee>

Lisa 1. Mirage'i (Preforma OÜ) bilanss aastatel 2012-2016 (eurodes)

	31.12.12	31.12.13	31.12.14	31.12.15	31.12.16
Varad					
Käibevara					
Raha	142 450	311 066	343 780	281 430	71 826
Nõuded ja ettemaksed	2193	2064	0	900	86 514
Varud	14 808	23 884	28 316	17 913	16 748
Kokku käibevara	159 451	337 014	372 096	300 243	175 088
Põhivara					
Materiaalne põhivara	10 998	6535	2072	0	0
Kokku põhivara	10 998	6535	2072	0	0
Kokku varad	170 449	343 549	374 168	300 243	17 5088
Kohustised ja omakapital					
Kohustised					
Lühiajalised kohustised					
Laenukohustised	0	0	0	0	0
Võlad ja ettemaksed	64 029	30 769	-8076	-14 050	12 999
Kokku lühiajalised kohustised	64 029	30 769	-8076	-14 050	12 999
Kokku kohustised	64 029	30 769	-8076	-14 050	12 999
Omakapital					
Osakapital nimiväärtuses	2556	2556	2556	2556	2556
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	-44 473	103 864	310 224	379 688	311 737
Aruandeaasta kasum (kahjum)	148 337	206 360	69 464	-67 951	-152 204
Kokku omakapital	106 420	312 780	382 244	314 293	162 089
Kokku kohustised ja omakapital	170 449	343 549	374 168	300 243	175 088

Allikas: Äripäeva Infopank (autori koostatud)

Lisa 2. Mirage'i (Preforma OÜ) kasumiaruanne aastatel 2012-2016 (eurodes)

	2012	2013	2014	2015	2016
Müügitulu	518 628	625 240	454 160	190 042	169 441
Muud äritulud	0	11 686	1095	539	2823
Kaubad, toore, materjal ja teenused	-139 925	-173 863	-133 825	-76 393	-53 119
Mitmesugused tegevuskulud	-171 252	-182 827	-184 469	-136 127	-239 894
Tööjõukulud	-53 501	-68 435	-60 997	-42 426	-31 459
Põhivara kulum ja väärtuse langus	-2884	-4463	-4464	-2072	0
Muud ärikulud	-2729	-1001	-2142	-2035	0
Ärikasum (kahjum)	148 337	206 337	69 358	-68 472	-152 208
Intressitulud	0	0	0	0	4
Finantstulud ja -kulud	0	23	106	521	0
Kasum (kahjum) enne tulumaksustamist	148 337	206 360	69 464	-67 951	-152 204
Aruandeaasta kasum (kahjum)	148 337	206 360	69 464	-67 951	-152 204

Allikas: Äripäeva Infopank (autori koostatud)

Lisa 3. Sugari (Lis Investeeringute OÜ) bilanss aastatel 2012-2016 (eurodes)

	31.12.12	31.12.13	31.12.14	31.12.15	31.12.16
Varad					
Käibevara					
Raha	70 124	77 215	236 214	180 762	171 553
Nõuded ja ettemaksed	394 896	478 739	445 738	448 230	439 164
Varud	16 960	20 085	22 074	21 987	18 894
Kokku käibevara	481 980	576 039	704 026	650 979	629 611
Põhivara					
Materiaalne põhivara	58 941	90 996	75 774	67 111	50 616
Kokku põhivara	58 941	90 996	75 774	67 111	50 616
Kokku varad	540 921	667 035	779 800	718 090	680 227
Kohustised ja omakapital					
Kohustised					
Lühiajalised kohustised					
Võlad ja ettemaksed	57 180	49 265	49 707	38 610	31 501
Kokku lühiajalised kohustised	57 180	49 265	49 707	38 610	31 501
Kokku kohustised	57 180	49 265	49 707	38 610	31 501
Omakapital					
Osakapital nimiväärtuses	5112	5112	5112	5112	5112
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	304 156	469 529	607 658	724 981	662 368
Aruandeaasta kasum (kahjum)	174 473	143 129	117 323	-50 613	-18 754
Kokku omakapital	483 741	617 770	730 093	679 480	648 726
Kokku kohustised ja omakapital	540 921	667 035	779 800	718 090	680 227

Allikas: Äripäeva Infopank (autori koostatud)

Lisa 4. Sugari (Lis Investeeringute OÜ) kasumiaruanne aastatel 2012-2016
(eurodes)

	2012	2013	2014	2015	2016
Müügitulu	996 962	983 197	956 393	809 120	628 724
Muud äritulud	12 337	12 060	10 682	6175	6821
Kaubad, toore, materjal ja teenused	-357 659	-366 759	-386 901	-335 535	-291 935
Mitmesugused tegevuskulud	-266 483	-286 664	-275 129	-354 168	-246 960
Tööjõukulud	-212 349	-189 281	-170 498	-159 789	-94 231
Põhivara kulum ja väärtuse langus	-7023	-10 820	-15 222	-15 761	-16 495
Muud ärikulud	-403	0	-1997	-584	-4686
Ärikasum (kahjum)	165 382	141 733	117 328	-50 542	-18 762
Finantstulud ja -kulud	9091	1396	-5	-71	8
Kasum (kahjum) enne tulumaksustamist	174 473	143 129	117 323	-50 613	-18 754
Aruandeaasta kasum (kahjum)	174 473	143 129	117 323	-50 613	-18 754

Allikas: Äripäeva Infopank (autori koostatud)

Lisa 5. Vaarika (Kaldahaalos Managment OÜ/Nightclub OÜ/RA Reklaam) bilanss aastatel 2013-2016 (eurodes)

	31.12.13	31.12.14	31.12.15	31.12.16
Varad				
Käibevara				
Raha	11 231	10 267	14 791	27 137
Nõuded ja ettemaksed	7183	5594	5366	13 802
Varud	8111	12 782	13 681	43 398
Kokku käibevara	26 525	28 643	33 838	84 337
Põhivara				
Materiaalne põhivara	69 835	13 983	12 242	26 137
Kokku põhivara	69 835	13 983	12 242	26 137
Kokku varad	96 360	42 626	46 080	110 474
Kohustised ja omakapital				
Kohustised				
Lühiajalised kohustised				
Laenukohustised	0	180	68	1041
Võlad ja ettemaksed	42 801	94 001	171 779	18 215
Kokku lühiajalised kohustised	42 801	94 181	171 847	19 256
Pikaajalised kohustised				
Laenukohustised	65 508	49 284	0	0
Kokku pikaajalised kohustised	65 508	49 284	0	0
Kokku kohustised	108 309	143 465	171 847	19 256
Omakapital				
Osakapital nimiväärtuses	2500	2500	2500	2500
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	0	-14 449	-103 339	68 294
Aruandeaasta kasum (kahjum)	-14 449	-88 890	-24 928	20 424
Kokku omakapital	-11 949	-100 839	-125 767	91 218
Kokku kohustised ja omakapital	96 360	42 626	46 080	110 474

Allikas: Äripäeva Infopank (autori koostatud)

**Lisa 6. Vaarika (Kaldahaalos Managment OÜ/Nightclub OÜ/RA Reklaam)
kasumiaruanne aastatel 2013-2016 (eurodes)**

	23.11.2012 - 31.12.2013	2014	2015	2016
Müügitulu	215 043	235 211	343 059	172 375
Muud äritulud	3371	3302	6177	3861
Kaubad, toore, materjal ja teenused	-114 169	-139 285	-171 582	-59 220
Mitmesugused tegevuskulud	-76 928	-120 868	-166 678	-73 179
Tööjõukulud	-34 040	-28 038	-34 106	-21 796
Põhivara kulum ja väärtuse langus	-7545	-5732	-1740	-1323
Muud ärikulud	-181	-33 442	-25	-151
Kokku ärikasum (-kahjum)	-14 449	-88 852	-24 895	20 567
Intressikulud	0	-38	-33	-143
Kasum (kahjum) enne tulumaksustamist	-14 449	-88 890	-24 928	20 424
Aruandeaasta kasum (kahjum)	-14 449	-88 890	-24 928	20 424

Allikas: Äripäeva Infopank (autori koostatud)

Lisa 7. Maasika (Ööklubi Maasikas AS) bilanss aastatel 2012-2016 (eurodes)

	31.12.12	31.12.13	31.12.14	31.12.15	31.12.16
Varad					
Käibevara					
Raha	300 263	130 780	151 412	323 127	231 425
Nõuded ja ettemaksed	35 939	111 189	28 242	559 757	294 998
Varud	22 599	31 913	28 498	26 678	30 724
Kokku käibevara	358 801	273 882	208 152	909 562	557 147
Põhivara					
Nõuded ja ettemaksed	0	239 286	631 132	278 313	800 209
Materiaalne põhivara	60 186	10 638	7292	9213	17 390
Kokku põhivara	60 186	249 924	638 424	287 526	817 599
Kokku varad	418 987	523 806	846 576	1 197 088	1 374 746
Kohustised ja omakapital					
Kohustised					
Lühiajalised kohustised					
Laenukohustised	0	0	0	48 000	1066
Võlad ja ettemaksed	164 039	238 387	233 490	225 194	86 058
Eraldised	24 722	40 896	38 462	34 890	0
Kokku lühiajalised kohustised	188 761	279 283	271 952	308 084	87 124
Kokku kohustised	188 761	279 283	271 952	308 084	87 124
Omakapital					
Aktiivkapital nimiväärtuses	51 129	51 129	51 129	51 129	51 129
Kohustuslik reservkapital	5113	5113	5113	5113	5113
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	37 846	36 984	188 281	518 382	972 322
Aruandeaasta kasum (kahjum)	136 138	151 297	330 101	314 380	259 058
Kokku omakapital	230 226	244 523	574 624	889 004	1 287 622
Kokku kohustised ja omakapital	418 987	523 806	846 576	1 197 088	1 374 746

Allikas: Äripäeva Infopank (autori koostatud)

Lisa 8. Maasika (Ööklubi Maasikas AS) kasumiaruanne aastatel 2012-2016
(eurodes)

	2012	2013	2014	2015	2016
Müügitulu	1 051 969	1 025 463	1 102 148	1 032 196	1 048 420
Muud äritulud	0	2867	458	647	93
Kaubad, toore, materjal ja teenused	-471 449	-450 038	-478 978	-476 775	-506 892
Mitmesugused tegevuskulud	-157 622	-157 236	-128 627	-111 535	-125 474
Tööjõukulud	-207 512	-205 396	-211 860	-217 547	-246 730
Põhivara kulum ja väärtuse langus	-34 637	-11 582	-4304	-4892	-5223
Muud ärikulud	-8455	-14 613	-27 538	-7081	-3344
Ärikasum (kahjum)	172 294	189 465	251 299	215 013	160850
Intressitulud	0	0	0	0	28 306
Kasum (kahjum) finantsinvesteeringutelt	0	0	14 872	23 360	0
Finantstulud ja -kulud	528	-1750	61 496	76 007	35 012
Kasum (kahjum) enne tulumaksustamist	172 822	187 715	327 667	314 380	224 168
Tulumaks	-36 684	-36 418	2434	0	34 890
Aruandeaasta kasum (kahjum)	136 138	151 297	330 101	314 380	259 058

Allikas: Äripäeva Infopank (autori koostatud)

**Lisa 9. Mirage'i kasumiaruande horisontaalanalüüs aastate 2012-2016 kohta
(eurodes ja protsentides)**

	2012-2013		2013-2014		2014-2015		2015-2016	
	Muutus, €	Muutus, %	Muutus, €	Muutus, %	Muutus, €	Muutus, %	Muutus, €	Muutus, %
Müügitulu	106 612	21	-171 080	-27	-264 118	-58	-20 601	-11
Muud äritulud	11 686	100	-10 591	-91	-556	-51	2284	424
Kaubad, toore, materjal ja teenused	-33 938	24	40 038	-23	57 432	-43	23 274	-30
Mitmesugused tegevuskulud	-11 575	7	-1642	1	48 342	-26	-103 767	76
Tööjõukulud	-14 934	28	7438	-11	18 571	-30	10 967	-26
Põhivara kulum ja väärtuse langus	-1579	55	-1	0	2392	-54	2072	-100
Muud ärikulud	1728	-63	-1141	114	107	-5	2035	-100
Ärikasum (kahjum)	58 000	39	-136 979	-66	-137 830	-199	-83 736	122
Intressitulud	0	0	0	0	0	0	4	100
Finantstulud ja -kulud	23	100	83	361	415	392	-521	-100
Kasum (kahjum) enne tulumaksutamist	58 023	39	-136 896	-66	-137 415	-198	-84 253	124
Aruandeaasta kasum (kahjum)	58 023	39	-136 896	-66	-137 415	-198	-84 253	124

Allikas: Äripäeva Infopank (autori koostatud)

**Lisa 10. Sugari kasumiaruande horisontaalanalüüs aastate 2012-2016 kohta
(eurodes ja protsentides)**

	2012-2013		2013-2014		2014-2015		2015-2016	
	Muutus €	Muutus %	Muutus €	Muutus %	Muutus €	Muutus %	Muutus €	Muutus %
Müügitulu	-13 765	-1	-26 804	-3	-147 273	-15	-180 396	-22
Muud äritulud	-277	-2	-1378	-11	-4507	-42	646	10
Kaubad, toore, materjal ja teenused	-9100	3	-20 142	5	51 366	-13	43 600	-13
Mitmesugused tegevuskulud	-20 181	8	11 535	-4	-79 039	29	107 208	-30
Tööjõukulud	23 068	-11	18 783	-10	10 709	-6	65 558	-41
Põhivara kulum ja väärtuse langus	-3797	54	-4402	41	-539	4	-734	5
Muud ärikulud	403	-100	-1997	100	1413	-71	-4102	702
Ärikasum (kahjum)	-23 649	-14	-24 405	-17	-167 870	-143	31 780	-63
Finantstulud ja - kulud	-7695	-85	-1401	-100	-66	1320	79	-111
Kasum (kahjum) enne tulumaksustamist	-31 344	-18	-25 806	-18	-167 936	-143	31 859	-63
Aruandeaasta kasum (kahjum)	-31 344	-18	-25 806	-18	-167 936	-143	31 859	-63

Allikas: Äripäeva Infopank (autori koostatud)

**Lisa 11. Vaarika kasumiaruande horisontaalanalüüs aastate 2013-2016 kohta
(eurodes ja protsentides)**

	23.11.2012-2014		2014-2015		2015-2016	
	Muutus €	Muutus %	Muutus €	Muutus %	Muutus €	Muutus %
Müügitulu	20 168	9	107 848	46	-170 684	-50
Muud äritulud	-69	-2	2875	87	-2316	-37
Kaubad, toore, materjal ja teenused	-25 116	22	-32 297	23	112 362	-65
Mitmesugused tegevuskulud	-43 940	57	-45 810	38	93 499	-56
Tööjõukulud	6002	-18	-6068	22	12 310	-36
Põhivara kulum ja väärtuse langus	1813	-24	3992	-70	417	-24
Muud ärikulud	-33 261	18 376	33 417	-100	-126	504
Kokku ärikasum (-kahjum)	-74 403	515	63 957	-72	45 462	-183
Intressikulud	-38	100	5	-13	-110	333
Kasum (kahjum) enne tulumaksustamist	-74 441	515	63 962	-72	45 352	-182
Aruandeaasta kasum (kahjum)	-74 441	515	63 962	-72	45 352	-182

Allikas: Äripäeva Infopank (autori koostatud)

**Lisa 12. Maasika kasumiaruande horisontaalanalüüs aastate 2012-2016 kohta
(eurodes ja protsentides)**

	2012-2013		2013-2014		2014-2015		2015-2016	
	Muutus €	Muutus %	Muutus €	Muutus %	Muutus €	Muutus %	Muutus €	Muutus %
Müügitulu	-26 506	-3	76 685	7	-69 952	-6	16 224	2
Muud äritulud	2867	100	-2409	-84	189	41	-554	-86
Kaubad, toore, materjal ja teenused	21 411	-5	-28 940	6	2203	0	-30 117	6
Mitmesugused tegevuskulud	386	0	28 609	-18	17 092	-13	-13 939	12
Tööjõukulud	2116	-1	-6464	3	-5687	3	-29 183	13
Põhivara kulum ja väärtuse langus	23 055	-67	7278	-63	-588	14	-331	7
Muud ärikulud	-6158	73	-12 925	88	20 457	-74	3737	-53
Ärikasum (kahjum)	17 171	10	61 834	33	-36 286	-14	-54 163	-25
Intressitulud	0	0	0	0	0	0	28 306	100
Kasum (kahjum) finantsinvesteeringutelt	0	0	14 872	100	8488	57	-23 360	-100
Finantstulud ja -kulud	-2278	-431	63 246	-3614	14 511	24	-40 995	-54
Kasum (kahjum) enne tulumaksustamist	14 893	9	139 952	75	-13 287	-4	-90 212	-29
Tulumaks	266	-1	38 852	-107	-2434	-100	34 890	100
Aruandeaasta kasum (kahjum)	15 159	11	178 804	118	-15 721	-5	-55 322	-18

Allikas: Äripäeva Infopank (autori koostatud)

**Lisa 13. Mirage'i kasumiaruande vertikaalanalüüs aastate 2012-2016 kohta
(protsentides)**

	2012	2013	2014	2015	2016
Müügitulu	100	100	100	100	100
Muud äritulud	0	2	0	0	2
Kaubad, toore, materjal ja teenused	-27	-28	-29	-40	-31
Mitmesugused tegevuskulud	-33	-29	-41	-72	-142
Tööjõukulud	-10	-11	-13	-22	-19
Põhivara kulum ja väärtuse langus	-1	-1	-1	-1	0
Muud ärikulud	-1	0	0	-1	0
Ärikasum (kahjum)	29	33	15	-36	-90
Intressitulud	0	0	0	0	0
Finantstulud ja -kulud	0	0	0	0	0
Kasum (kahjum) enne tulumaksustamist	29	33	15	-36	-90
Aruandeaasta kasum (kahjum)	29	33	15	-36	-90

Allikas: Äripäeva Infopank (autori koostatud)

**Lisa 14. Sugari kasumiaruande vertikaalanalüüs aastate 2012-2016 kohta
(protsentides)**

	2012	2013	2014	2015	2016
Müügitulu	100	100	100	100	100
Muud äritulud	1	1	1	1	1
Kaubad, toore, materjal ja teenused	-36	-37	-40	-41	-46
Mitmesugused tegevuskulud	-27	-29	-29	-44	-39
Tööjõukulud	-21	-19	-18	-20	-15
Põhivara kulum ja väärtuse langus	-1	-1	-2	-2	-3
Muud ärikulud	0	0	0	0	-1
Ärikasum (kahjum)	17	14	12	-6	-3
Finantstulud ja -kulud	1	0	0	0	0
Kasum (kahjum) enne tulumaksustamist	18	15	12	-6	-3
Aruandeaasta kasum (kahjum)	18	15	12	-6	-3

Allikas: Äripäeva Infopank (autori koostatud)

**Lisa 15. Vaarika kasumiaruande vertikaalanalüüs aastate 2013-2016 kohta
(protsentides)**

	23.11.2012 - 31.12.2013	2014	2015	2016
Müügitulu	100	100	100	100
Muud äritulud	2	1	2	2
Kaubad, toore, materjal ja teenused	-53	-59	-50	-34
Mitmesugused tegevuskulud	-36	-51	-49	-42
Tööjõukulud	-16	-12	-10	-13
Põhivara kulum ja väärtuse langus	-4	-2	-1	-1
Muud ärikulud	0	-14	0	0
Kokku ärikasum (-kahjum)	-7	-38	-7	12
Intressikulud	0	0	0	0
Kasum (kahjum) enne tulumaksustamist	-7	-38	-7	12
Aruandeaasta kasum (kahjum)	-7	-38	-7	12

Allikas: Äripäeva Infopank (autori koostatud)

**Lisa 16. Maasika kasumiaruande vertikaalanalüüs aastate 2012-2016 kohta
(protsentides)**

	2012	2013	2014	2015	2016
Müügitulu	100	100	100	100	100
Muud äritulud	0	0	0	0	0
Kaubad, toore, materjal ja teenused	-45	-44	-43	-46	-48
Mitmesugused tegevuskulud	-15	-15	-12	-11	-12
Tööjõukulud	-20	-20	-19	-21	-24
Põhivara kulum ja väärtuse langus	-3	-1	0	0	0
Muud ärikulud	-1	-1	-2	-1	0
Ärikasum (kahjum)	16	18	23	21	15
Intressitulud	0	0	0	0	3
Kasum (kahjum) finantsinvesteeringutelt	0	0	1	2	0
Finantstulud ja -kulud	0	0	6	7	3
Kasum (kahjum) enne tulumaksustamist	16	18	30	30	21
Tulumaks	-3	-4	0	0	3
Aruandeaasta kasum (kahjum)	13	15	30	30	25

Allikas: Äripäeva Infopank (autori koostatud)

Lisa 17. Mirage'i bilansi horisontaalanalüüs aastate 2012-2016 kohta (eurodes ja protsentides)

	31.12.12/31.12.13		31.12.13/31.12.14		31.12.14/31.12.15		31.12.15/31.12.16	
	Muutus €	Muutus %	Muutus €	Muutus %	Muutus €	Muutus %	Muutus €	Muutus %
Varad								
Käibevara								
Raha	168 616	118	32 714	11	-62 350	-18	-209 604	-74
Nõuded ja ettemaksud	-129	-6	-2064	-100	900	100	85 614	9513
Varud	9076	61	4432	19	-10 403	-37	-1165	-7
Kokku käibevara	177 563	111	35 082	10	-71 853	-19	-125 155	-42
Põhivara								
Materiaalne põhivara	-4463	-41	-4463	-68	-2072	-100	0	0
Kokku põhivara	-4463	-41	-4463	-68	-2072	-100	0	0
Kokku varad	173 100	102	30 619	9	-73 925	-20	-125 155	-42
Kohustised ja omakapital								
Kohustised								
Lühiajalised kohustised								
Võlad ja ettemaksud	-33 260	-52	-38 845	-126	-5974	74	27 049	-193
Kokku lühiajalised kohustised	-33 260	-52	-38 845	-126	-5974	74	27 049	-193
Kokku kohustised	-33 260	-52	-38 845	-126	-5974	74	27 049	-193
Omakapital								
Osakapital nimiväärtuses	0	0	0	0	0	0	0	0
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	148 337	-334	206 360	199	69 464	22	-67 951	-18
Aruandeaasta kasum (kahjum)	58 023	39	-136 896	-66	-137 415	-198	-84 253	124
Kokku omakapital	206 360	194	69 464	22	-67 951	-18	-152 204	-48
Kokku kohustised ja omakapital	173 100	102	30 619	9	-73 925	-20	-125 155	-42

Allikas: Äripäeva Infopank (autori koostatud)

Lisa 18. Sugari bilansi horisontaalanalüüs aastate 2012-2016 kohta (eurodes ja protsentides)

	31.12.12/31.12.13		31.12.13/31.12.14		31.12.14/31.12.15		31.12.15/31.12.16	
	Muutus €	Muutus %	Muutus €	Muutus %	Muutus €	Muutus %	Muutus €	Muutus %
Varad								
Käibevara								
Raha	7091	10	158 999	206	-55 452	-23	-9209	-5
Nõuded ja ettemaksud	83 843	21	-33 001	-7	2492	1	-9066	-2
Varud	3125	18	1989	10	-87	0	-3093	-14
Kokku käibevara	94 059	20	127 987	22	-53 047	-8	-21 368	-3
Põhivara								
Materiaalne põhivara	32 055	54	-15 222	-17	-8663	-11	-16 495	-25
Kokku põhivara	32 055	54	-15 222	-17	-8663	-11	-16 495	-25
Kokku varad	126 114	23	112 765	17	-61 710	-8	-37 863	-5
Kohustised ja omakapital								
Kohustised								
Lühiajalised kohustised								
Võlad ja ettemaksud	-7915	-14	442	1	-11 097	-22	-7109	-18
Kokku lühiajalised kohustised	-7915	-14	442	1	-11 097	-22	-7109	-18
Kokku kohustised	-7915	-14	442	1	-11 097	-22	-7109	-18
Omakapital								
Osakapital nimiväärtuses	0	0	0	0	0	0	0	0
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	165 373	54	138 129	29	117 323	19	-62 613	-9
Aruandeaasta kasum (kahjum)	-31 344	-18	-25 806	-18	-167 936	-143	31 859	-63
Kokku omakapital	134 029	28	112 323	18	-50 613	-7	-30 754	-5
Kokku kohustised ja omakapital	126 114	23	112 765	17	-61 710	-8	-37 863	-5

Allikas: Äripäeva Infopank (autori koostatud)

Lisa 19. Vaarika bilansi horisontaalanaliis aastate 2013-2016 kohta (eurodes ja protsentides)

	31.12.2013/31.12.2014		31.12.2014/31.12.2015		31.12.2015/31.12.2016	
	Muutus, €	Muutus, %	Muutus, €	Muutus, %	Muutus, €	Muutus, %
Varad						
Käibevara						
Raha	-964	-9	4524	44	12 346	83
Nõuded ja ettemaksed	-1589	-22	-228	-4	8436	157
Varud	4671	58	899	7	29 717	217
Kokku käibevara	2118	8	5195	18	50 499	149
Põhivara						
Materiaalne põhivara	-55 852	-80	-1741	-12	13 895	114
Kokku põhivara	-55 852	-80	-1741	-12	13 895	114
Kokku varad	-53 734	-56	3454	8	64 394	140
Kohustised ja omakapital						
Kohustised						
Lühiajalised kohustised						
Laenukohustised	180	100	-112	-62	973	1431
Võlad ja ettemaksed	51 200	120	77 778	83	-153 564	-89
Kokku lühiajalised kohustised	51 380	120	77 666	82	-152 591	-89
Pikaajalised kohustised						
Laenukohustised	-16 224	-25	-49 284	-100	0	0
Kokku pikaajalised kohustised	-16 224	-25	-49 284	-100	0	0
Kokku kohustised	35 156	32	28 382	20	-152 591	-89
Omakapital						
Osakapital nimiväärtuses	0	0	0	0	0	0
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	-14 449	100	-88 890	615	171 633	-166
Aruandeaasta kasum (kahjum)	-74 441	515	63 962	-72	45 352	-182
Kokku omakapital	-88 890	744	-24 928	25	216 985	-173
Kokku kohustised ja omakapital	-53 734	-56	3454	8	64 394	140

Allikas: Äripäeva Infopank (autori koostatud)

Lisa 20. Maasika bilansi horisontaalanalüüs aastatel 2012-2016 (eurodes ja protsentides)

	31.12.12/31.12.13		31.12.13/31.12.14		31.12.14/31.12.15		31.12.15/31.12.16	
	Muutus,€	Muutus%	Muutus,€	Muutus,%	Muutus,€	Muutus,%	Muutus,€	Muutus,%
Varad								
Käibevara								
Raha	-169 483	-56	20 632	16	171 715	113	-91 702	-28
Nõuded ja ettemaksed	75 250	209	-82 947	-75	531 515	1882	-264 759	-47
Varud	9314	41	-3415	-11	-1820	-6	4046	15
Kokku käibevara	-84 919	-24	-65 730	-24	701 410	337	-352 415	-39
Põhivara								
Nõuded ja ettemaksed	239 286	100	391 846	164	-352 819	-56	521 896	188
Materiaalne põhivara	-49 548	-82	-3346	-31	1921	26	8177	89
Kokku põhivara	189 738	315	388 500	155	-350 898	-55	530 073	184
Kokku varad	104 819	25	322 770	62	350 512	41	177 658	15
Kohustised ja omakapital								
Kohustised								
Lühiajalised kohustised								
Laenukohustised	0	0	0	0	48 000	100	-46 934	-98
Võlad ja ettemaksed	74 348	45	-4897	-2	-8296	-4	-139 136	-62
Eraldised	16 174	65	-2434	-6	-3572	-9	-34 890	-100
Kokku lühiajalised kohustised	90 522	48	-7331	-3	36 132	13	-220 960	-72
Kokku kohustised	90 522	48	-7331	-3	36 132	13	-220 960	-72
Omakapital								
Aktiivkapital nimiväärtuses	0	0	0	0	0	0	0	0
Kohustuslik reservkapital	0	0	0	0	0	0	0	0
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	-862	-2	151 297	409	330 101	175	453 940	88
Aruandeaasta kasum (kahjum)	15 159	11	178 804	118	-15 721	-5	-55 322	-18
Kokku omakapital	14 297	6	330 101	135	314 380	55	398 618	45
Kokku kohustised ja omakapital	104 819	25	322 770	62	350 512	41	177 658	15

Allikas: Äripäeva Infopank (autori koostatud)

Lisa 21. Mirage'i bilansi vertikaalanalüüs aastate 2012-2016 kohta (protsentides)

	31.12.12	31.12.13	31.12.14	31.12.15	31.12.16
Varad					
Käibevara					
Raha	84	91	92	94	41
Nõuded ja ettemaksed	1	1	0	0	49
Varud	9	7	8	6	10
Kokku käibevara	94	98	99	100	100
Põhivara					
Materiaalne põhivara	6	2	1	0	0
Kokku põhivara	6	2	1	0	0
Kokku varad	100	100	100	100	100
Kohustised ja omakapital					
Kohustised					
Lühiajalised kohustised					
Võlad ja ettemaksed	38	9	-2	-5	7
Kokku lühiajalised kohustised	38	9	-2	-5	7
Kokku kohustised	38	9	-2	-5	7
Omakapital					
Osakapital nimiväärtuses	1	1	1	1	1
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	-26	30	83	126	178
Aruandeaasta kasum (kahjum)	87	60	19	-23	-87
Kokku omakapital	62	91	102	105	93
Kokku kohustised ja omakapital	100	100	100	100	100

Allikas: Äripäeva Infopank (autori koostatud)

Lisa 22. Sugari bilansi vertikaalanalüüs aastate 2012-2016 kohta (protsentides)

	31.12.12	31.12.13	31.12.14	31.12.15	31.12.16
Varad					
Käibevara					
Raha	13	12	30	25	25
Nõuded ja ettemaksed	73	72	57	62	65
Varud	3	3	3	3	3
Kokku käibevara	89	86	90	91	93
Põhivara					
Materiaalne põhivara	11	14	10	9	7
Kokku põhivara	11	14	10	9	7
Kokku varad	100	100	100	100	100
Kohustised ja omakapital					
Kohustised					
Lühiajalised kohustised					
Võlad ja ettemaksed	11	7	6	5	5
Kokku lühiajalised kohustised	11	7	6	5	5
Kokku kohustised	11	7	6	5	5
Omakapital					
Osakapital nimiväärtuses	1	1	1	1	1
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	56	70	78	101	97
Aruandeaasta kasum (kahjum)	32	21	15	-7	-3
Kokku omakapital	89	93	94	95	95
Kokku kohustised ja omakapital	100	100	100	100	100

Allikas: Äripäeva Infopank (autori koostatud)

Lisa 23. Vaarika bilansi vertikaalanalüüs aastate 2013-2016 kohta (protsentides)

	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2016
Varad				
Käibevara				
Raha	12	24	32	25
Nõuded ja ettemaksed	7	13	12	12
Varud	8	30	30	39
Kokku käibevara	28	67	73	76
Põhivara				
Materiaalne põhivara	72	33	27	24
Kokku põhivara	72	33	27	24
Kokku varad	100	100	100	100
Kohustised ja omakapital				
Kohustised				
Lühiajalised kohustised				
Laenukohustised	0	0	0	1
Võlad ja ettemaksed	44	221	373	16
Kokku lühiajalised kohustised	44	221	373	17
Pikaajalised kohustised				
Laenukohustised	68	116	0	0
Kokku pikaajalised kohustised	68	116	0	0
Kokku kohustised	112	337	373	17
Omakapital				
Osakapital nimiväärtuses	3	6	5	2
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	0	-34	-224	62
Aruandeaasta kasum (kahjum)	-15	-209	-54	18
Kokku omakapital	-12	-237	-273	83
Kokku kohustised ja omakapital	100	100	100	100

Allikas: Äripäeva Infopank (autori koostatud)

Lisa 24. Maasika bilansi vertikaalanalüüs aastate 2012-2016 kohta (protsentides)

	31.12.12	31.12.13	31.12.14	31.12.15	31.12.16
Varad					
Käibevara					
Raha	72	25	18	27	17
Nõuded ja ettemaksed	9	21	3	47	21
Varud	5	6	3	2	2
Kokku käibevara	86	52	25	76	41
Põhivara					
Nõuded ja ettemaksed	0	46	75	23	58
Materiaalne põhivara	14	2	1	1	1
Kokku põhivara	14	48	75	24	59
Kokku varad	100	100	100	100	100
Kohustised ja omakapital					
Kohustised					
Lühiajalised kohustised					
Laenukohustised	0	0	0	4	0
Võlad ja ettemaksed	39	46	28	19	6
Eraldised	6	8	5	3	0
Kokku lühiajalised kohustised	45	53	32	26	6
Kokku kohustised	45	53	32	26	6
Omakapital					
Aktsiakapital nimiväärtuses	12	10	6	4	4
Kohustuslik reservkapital	1	1	1	0	0
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	9	7	22	43	71
Aruandeaasta kasum (kahjum)	32	29	39	26	19
Kokku omakapital	55	47	68	74	94
Kokku kohustised ja omakapital	100	100	100	100	100

Allikas: Äripäeva Infopank (autori koostatud)

SUMMARY

COMPARISON OF NIGHTCLUBS IN PÄRNU AND TARTU THROUGH FINANCIAL ANALYSIS

Gristel Jaas

Visiting nightclubs can be good opportunity to meet new people and relieve stress while socializing, dancing and drinking alcohol. Going to nightclubs has been popular pastime for many years and therefore nightclubs' financial performance used to be very good, but in recent years it has changed.

The objective of the present diploma thesis was to carry out an analysis about the possible reasons behind the deterioration of the financial results of Pärnu nightclubs during the years 2012 to 2016. The financial analysis results of Pärnu's nightclubs were compared to Tartu nightclub Maasikas. The reason behind the comparison is related to similarity in Pärnu and Tartu city, but difference in financial performance of nightclubs. In the sample were all nightclubs located in Pärnu and Tartu for which it was possible to obtain annual reports for the years 2012 to 2016. The examined nightclubs in Pärnu were Mirage (Preforma OÜ), Sugar (Lis Investeeringute OÜ) and Vaarikas (Kaldahaalos Managment OÜ/ RA Reklaam OÜ) and from Tartu the nightclub Maasikas (Õöklubi Maasikas AS). There are more nightclubs in Tartu, but they have not submitted annual reports, have existed for too few years or it is not clear if they are nightclubs or a mix of different entertainment institutions and therefore they cannot be directly compared to nightclubs. For the nightclub Vaarikas annual reports of the years 2013 to 2016 were used, since the nightclub was founded in late 2012 and thus it made no annual report about 2012.

Three different financial analysis methods were used to find out the possible reasons behind the deterioration of the financial results of nightclubs in Pärnu. The first two

methods were vertical and horizontal analysis to analyse the structure and changes in the balance sheet and profit and loss statements. In addition, financial ratio analysis was used to calculate different indicators to better understand the deterioration. The results were compared to the companies past performance and other against each other. When possible, they were also compared against the general criteria and against the industry average (medians and quartiles) by Statistics Estonia. Moreover, there was also data from Statistics Estonia about change of nights spent in Pärnu city and number of people who stayed in Pärnu during 2012-2016. The reason behind it was to determine, if the number of tourists to Pärnu influenced nightclubs financial performance. Both of those indicators increased every year during examined years. Furthermore, the number of similar enterprises was analysed, and it has increased significantly.

According to profit loss statement horizontal and vertical analysis for Pärnu nightclubs' the sales revenue and profit has generally fallen every year, while the Tartu nightclub has been retained a stable sales revenue and a steady profit during the observed years. During half of the observed years nightclubs in Pärnu have had a loss, while Maasikas in Tartu has had profit every year and, unlike any nightclubs in Pärnu, has paid out dividends on some years. The balance sheet analysis determined that the balance sheet total for the nightclubs in Pärnu was mostly influenced by profit or loss of the year, however Maasikas also issued a significant loan. In general balance sheets of the nightclubs were quite similar and therefore it was difficult to find any difference.

The financial ratio analysis used ten different liquidity and solvency, efficiency, profitability and capital structure ratios. The ratios were chosen from four academic journals where the subject was related to tourism or catering. Liquidity and solvency ratios showed that by paying their own short-term liabilities the nightclubs in Pärnu and Tartu have become more capable over time and have not had any problems during the last observed year. Rather current assets exceeded short-term liabilities, which may indicate impractical use of money. According to efficiency ratios, it can be seen that the use of assets and inventories has decreased in efficiency during the observed period, as the peak time of their use was for most clubs in 2012. Compared to other companies, the clubs in Pärnu and Tartu used their assets and fixed assets more effectively, but other

catering and accommodation companies in Estonia were more effective in their use of inventory. The profitability ratios (return on assets, return on equity and profit margin) were exceptional during the profitable years of the nightclubs in Pärnu.

In summary, these results show that the nightclubs in Pärnu have both their strengths and weaknesses. The competition from other companies has increased in Pärnu and that clearly influences the financial performance of the nightclubs. In addition, the excise duty on alcoholic products has increased every year during the observed period and that can influence alcohol consumption significantly. However, the number of tourists or the number of nights they stay in Pärnu does not seem to influence clubs' performance. Although their financial performance has deteriorated, according to some financial ratios, there is still capability to regain profitability. The information about the clubs was gathered from annual reports, because the club managers were not interested in meeting the author for an interview. To find out, the reason behind the change of several financial metrics, some knowledge of internal information should be received and analysed, as currently a lot of reasons behind change of different indicators were assumed by the author. The owners of the clubs could use this thesis for a basis for their own financial analysis, to determine the reason for financial performance deterioration.

Lihtlitsents lõputöö reprodutseerimiseks ja lõputöö üldsusele kättesaadavaks tegemiseks

Mina, Gristel Jaas,

(autori nimi)

annan Tartu Ülikoolile tasuta loa (lihtlitsentsi) enda loodud teose

Pärnu ja Tartu ööklubide finantsilise tulemuslikkuse võrdlus,

(lõputöö pealkiri)

mille juhendaja on Margus Kõomägi,

(juhendaja nimi)

- 1.1.reprodutseerimiseks säilitamise ja üldsusele kättesaadavaks tegemise eesmärgil, sealhulgas digitaalarhiivi DSpace-is lisamise eesmärgil kuni autoriõiguse kehtivuse tähtaja lõppemiseni;
- 1.2.üldsusele kättesaadavaks tegemiseks Tartu Ülikooli veebikeskkonna kaudu, sealhulgas digitaalarhiivi DSpace'i kaudu kuni autoriõiguse kehtivuse tähtaja lõppemiseni.
2. olen teadlik, et punktis 1 nimetatud õigused jäävad alles ka autorile.
3. kinnitan, et lihtlitsentsi andmisega ei rikuta teiste isikute intellektuaalomandi ega isikuandmete kaitse seadusest tulenevaid õigusi.

Pärnus, **16.05.2018**